

UNIVERZITET U TUZLI
Filozofski fakultet
Odsjek: Filozofija-Sociologija

INOVIRANI STUDIJSKI PROGRAM
PRVI CIKLUS STUDIJA

POLITOLOGIJA, USMJERENJE MEĐUNARODNI ODNOSI I
DIPLOMATIJA
(u primjeni od akademske 2022/23.)

dr. Tihomila Markovića 1, 75 000 Tuzla,
Tel.: 00387 (0)35 306 330, 306 331, Fax.: 306 332,
<http://www.ff.untz.ba>
studentska služba: 035/306-365

UNIVERZITET U TUZLI
Filozofski fakultet
Odsjek: Filozofija-Sociologija

INOVIRANI STUDIJSKI PROGRAM PRVOG CIKLUSA STUDIJA
POLITOLOGIJA

(u primjeni od akademske 2022/23.)

dr. Tihomila Markovića 1, 75 000 Tuzla,
Tel.: 00387 (0)35 306 330, 306 331, Fax.: 306 332,
<http://www.ff.untz.ba>
studentska služba: 035/306-365

1. OPŠTI DIO

1.1. Naziv i nosilac studijskog programa

Naziv studijskog programa: **POLITOLOGIJA**

Nosilac studijskog programa: **Univerzitet u Tuzli, Filozofski fakultet**

1.2. Način izvođenja nastave i trajanje studija

Studijski programi Politologija je organizovan kao redovni i vanredni studij u skladu sa Zakonom o Visokom obrazovanju TK. Prvi ciklus studija traje četiri (4) godine (8 semestara) i vrednuje se sa 240 ECTS bodova. Studijska godina se organizuje u dva semestra (zimski i ljetni), od kojih svaki ima 15 nastavnih sedmica.

1.3. Akademski i stručni naziv koji se stiče završetkom studijskog programa

Završetkom I ciklusa studija student stiče akademsko, odnosno stručno zvanje **BACHELOR POLITOLOGIJE**, u skladu sa Pravilnikom o korištenju akademskih titula i sticanja naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u Tuzlanskom kantonu koji donosi Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog Kantona.

Uz diplomu studentu se izdaje Dodatak diplome (suplement) **uz naznaku usmjerenja Međunarodni odnosi i diplomatija.**

1.4. Jezik na kojem se izvodi studijski program

Nastava na studijskom programu **POLITOLOGIJA** izvodi se **na službenim jezicima u Bosni i Hercegovini.**

1.5. Uslovi upisa na studijski program

Pravo učešća na Konkursu imaju kandidati državljani Bosne i Hercegovine, strani državljani i lica bez državljanstva sa završenom srednjom školom u četverogodišnjem trajanju u Bosni i Hercegovini, kao i kandidati koju su srednju školu završili izvan Bosne i Hercegovine, a za koje je, nakon postupka nostrifikacije, odnosno ekvivalencije utvrđeno da imaju završeno odgovarajuće srednje obrazovanje.

Pravo učešća na Konkursu imaju i kandidati sa završenom srednjom stručnom školom, ukoliko su stekli dopunsko obrazovanje iz općeobrazovnih predmeta u gimnaziji ili srednjoj tehničkoj i srodnoj školi.

Klasifikacija i izbor kandidata za upis vrši se na osnovu rezultata prijemnog ispita i drugih kriterija u skladu sa procedurama koje utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli.

2. Popis predmeta sa brojem sati nastave i brojem ECTS bodova

Nastavni plan četverogodišnjeg studija **POLITOLOGIJA, usmjerenje Međunarodni odnosi i diplomatija** sadrži obavezne (opće i stručne) predmete, izborne predmete. Stručne posjete studenta realiziraju se u okviru pojedinih predmetnih. U okviru navedenih predmeta izrađuje se program za pojedine predmete koji je sastavni dio programa navedenih predmeta. Stručne posjete mogu se realizirati u državnim institucijama, diplomatsko – konzularnim predstavništvima, institutima koji se bave međunarodnim odnosima, međunarodnim organizacijama i drugim organima i institucijama koje rade u oblasti međunarodnih odnosa i vanjske politike, ali i međunarodnim odjeljenjima političkih stranaka i velikih privrednih firmi.

Način organizacije nastave i obavljanja ispita reguliran je odgovarajućim aktima i propisima Univerziteta u Tuzli koji se odnose na ovu oblast.

2. 1. Lista obaveznih i izbornih predmeta studijskog programa Politologija, usmjerenje međunarodni odnosi i diplomatija 2022/2023. godine

(TABELA SA OBAVEZNIM I IZBORNIM PREDMETIMA)

Lista obaveznih i izbornih predmeta

	PRVA (I) GODINA	I semestar				II semestar			
	Obavezni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
	PREDMET	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Uvod u politologiju	3	2	0	6				
2	Filozofija	3	2	0	6				
3	Opća sociologija	3	2	0	6				
4	Državno-pravna historija Bosne i Hercegovine	3	1	0	6				
5	Engleski jezik I	2	1	0	3				
6	Teorije međunarodne politike					4	1	0	6
7	Filozofija politike I					3	2	0	6
8	Teorije globalizacije					3	2	0	6
9	Politički sistemi					3	2	0	6
10	Engleski jezik II					2	1	0	3
	Ukupno obaveznih*	14	8	0	27	15	8	0	27
	Ukupno sati/ECTS	22				23			

	Izborni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
	PREDMET	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Historija Bosne i Hercegovine	2	1	0	3				
2	Njemački I/Turski I	2	1	0	3				
3	Upravljanje odnosima s javnostima					2	0	0	3
4	Njemački II/Turski II					2	0	0	3

	DRUGA (II) GODINA	III semestar				IV semestar			
	Obavezni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
	PREDMET	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Politički sistem Bosne i Hercegovine	3	2	0	6				
2	Savremena politička sociologija	3	2	0	6				
3	Bosanski jezik	3	2	0	6				
4	Filozofija politike II	3	1	0	6				
5	Engleski jezik III	2	1	0	3				
6	Politički sistem Evropske unije					3	2	0	6
7	Međunarodno javno pravo					3	2	0	6
8	Međunarodna socijalna politika					3	2	0	6
9	Narodi Evrope i svijeta					3	2	0	6
10	Engleski jezik IV					2	1	0	3
	Ukupno obaveznih*	14	8	0	27	14	9	0	27
	Ukupno sati/ECTS	22				23			

	Izborni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
	PREDMET	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Izborni sistem Bosne i Hercegovine	2	1	0	3				
2	Međunarodno ugovorno pravo	2	1	0	3				
3	Biopolitika i religija					2	0	0	3
4	Filozofska hermeneutika					2	0	0	3

	TREĆA (III) GODINA	V semestar				VI semestar			
	Obavezni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
	PREDMET	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Međunarodna sigurnost	4	1	0	6				
2	Geopolitike Evrope	4	1	0	6				
3	Postmoderna filozofija	3	2	0	6				
4	Sociologija genocida	3	2	0	6				
5	Engleski jezik V	2	1	0	3				
6	Međunarodne organizacije					4	1	0	6
7	Socijalna i politička misao u Bosni i Hercegovini					3	1	0	6

8	Sociologija bosanskohercegovačkog društva					3	2	0	6
9	Regionalni razvoj i saradnja					3	2	0	6
10	Ekonomska politika i diplomatija					2	1	0	3
	Ukupno obaveznih*	16	7	0	27	15	7	0	27
	Ukupno sati/ECTS	23				22			

	Izborni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
	PREDMET	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Historija diplomatije	2	0	0	3				
2	Političke stranke i interesne grupe	2	0	0	3				
3	Bosna i Hercegovina u međunarodnim odnosima					2	1	0	3
4	Diplomatsko i konzularno pravo					2	1	0	3

	ČETVRTA (IV) GODINA	VII semestar				VIII semestar			
	Obavezni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
	PREDMET	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Međunarodni politički odnosi	4	1	0	6				
2	Međunarodno krivično pravo	4	1	0	6				
3	Kontinentalne geopolitike	4	1	0	6				
4	Društveni pokreti i migracije	3	2	0	6				
5	Metodologija istraživanja društvenih pojava	3	2	0	6				
6	Diplomatski protokol					3	2	0	6
7	Kulturna diplomatija					3	2	0	6
8	Vanjska politika Bosne i Hercegovine					3	2	0	6
9	Vanjska politika Evropske unije					4	1	0	6
10	Teorije i prakse diplomatije					3	2	0	6
	Ukupno obaveznih*	18	7	0	30	16	9	10	30
	Ukupno sati/ECTS	25				25			

3. Kompetencije i vještine koje se stiču kvalifikacijom (diplomom)

Završetkom prvog (I) ciklusa studija, Politologije, usmjerenje međunarodni odnosi i diplomatija, student/ica stiče osnovna teorijska - empirijska, metodološka i analitička znanja i vještine, koji ih osposobljavaju za rad i uspješan nastavak studiranja Međunarodnih odnosa i diplomatije i drugih srodnih studija.

Nakon završetka Prvog (I) ciklusa studija, Politologije, usmjerenja međunarodni odnosi i diplomatija, studenti su osposobljeni da rade sljedeće poslove:

- stručnjaci za rad u diplomatiji, institutima koji se bave međunarodnim odnosima i drugim organima i institucijama koje rade u oblasti međunarodnih odnosa i vanjske politike, ali i međunarodnim odjeljenjima političkih stranaka i velikih privrednih firmi.

- stručnjaci za rad u oblasti međunarodnih, političkih i ekonomskih odnosa, međunarodnog prava i međunarodnih organizacija, evropskih, balkanskih, američkih i drugih regionalnih studija, studija bezbjednosti, studija mira i pratećih disciplina.

- stručnjaci sa znanjem osnovnih politoloških disciplina, ovladat će i najvažnijim saznanjima iz teorije i prakse više disciplina međunarodnih odnosa, kao i sposobnostima i vještinama potrebnim za uspješno profesionalno učešće u aktivnostima u vezi s različitim učestvovanjem naše države u međunarodnim procesima.

- da uspješno obavljaju poslove kao što su: analitičar međunarodnih odnosa u službama najviših državnih organa, međunarodnih privrednih organizacija i korporacija, službenik Ministarstva inostranih poslova i drugim ministarstvima i direkcijama srodnog karaktera, diplomata na radu u diplomatsko – konzularnim predstavništvima, stručnjak angažovan na uključivanju Bosne i Hercegovine u evropske i evro-atlanske integracije, kao i za rad u različitim međunarodnim vladinim i nevladinim organizacijama.

Nakon završetka I ciklusa studija, student/ica stiču uslove za nastavak školovanja na II ciklusa studija.

4. Uslovi upisa u sljedeći semestar, odnosno narednu godinu studija, te način završetka studija

Student stiče pravo na upis u narednu godinu studija ostvarivanjem ECTS kredita za predmete iz prethodne godine studija.

Student može prenijeti u narednu godinu studija najviše deset (10) ECTS bodova ili najviše dva (2) predmeta, ukoliko nose više od deset (10) ECTS bodova.

Student koji ne ispuni uslove iz prethodnih stavova, obnavlja istu godinu studija.

Student koji obnavlja studijsku godinu izvršava preostale ispitne obaveze u terminima završnog popravnog i dodatnog popravnog ispita.

Obaveze studenta koji obnavlja studijsku godinu, bliže se uređuje Statutom Univerziteta u Tuzli. Studentu koji obnavlja studijsku godinu, daje se mogućnost izbora na ponovno slušanje nastave i kontinuirano praćenje i provjeru znanja, iz nastavnih predmeta koje nije položio. Ako se radi o nastavnom predmetu iz grupe izbornih predmeta, student, u narednoj

akademskej godini, može ponovo upisati isti ili birati drugi izborni predmet koji nosi potreban broj ECTS bodova.

Student završne godine studija, koji je ovjerio posljednji semestar, nije diplomirao, prelazi u status apsolventa koji traje od prvog dana naredne akademske godine do kraja iste.

Student ima pravo započeti studij završiti po studijskom programu i nastavnom planu i programima koji su bili u primjeni prilikom upisa u prvu godinu studija, a najkasnije do početka akademske godine u kojoj ga sustiže generacija studenata upisana po izmijenjenom studijskom programu i nastavnom planu i programima. Student koji ne završi započeti studij u roku utvrđenom u prethodnom stavu, završit će studij po izmijenjenom studijskom programu, nastavnom planu i programima.

Student imatrikulant ima pravo dovršiti započeti studij po nastavnom planu i nastavnom programu koji je važio prilikom upisa u prvu godinu studija i steći odgovarajući stručni, odnosno naučni naziv prema propisima koji su važili u vrijeme upisa na prvu godinu studija, isključujući retroaktivnu primjenu dodatnih obaveza.

5. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studiranja

Studentu Univerziteta se može omogućiti prelazak sa jednog studijskog programa na drugi studijski program pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na I ciklusa studija na Univerzitetu u Tuzli.

Studentu drugog Univerziteta može se omogućiti prelazak sa istorodnih akreditovanih studijskih programa na studijski program Filozofskog fakulteta u Tuzli pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja I ciklusa studija na Univerzitetu u Tuzli. Pod istorodnim studijskim programima smatraju se studijski programi društvenih i humanističkih nauka.

6. Okvirni sadržaj obaveznih i izbornih predmeta

PRVA (I) GODINA
Obavezni predmeti

Naziv predmeta: Uvod u politologiju		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45 + 30		
Semestar: I	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Cilj kolegija: - Upoznati studente sa značajem izučavanja politologije kao nauke o politici; - Upoznati studente s pojmovima politike i značaju tih pojmova u njihovom profesionalnom radu. Posebno sa studentima razraditi političke teorije, doktrine i ideologije, kao što su konzervativizam, liberalizam, fašizam, nacionalizam i ideologije nove desnice i socijaldemokratije; - Sticanje znanja iz oblasti unutrašnje i vanjske politike - Upoznati studente sa srodnim naukama politologiji kao što su filozofija, antropologija, psihologija, politička historija, politička sociologija i dr.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Pojmovi, predmet, metode politologije, povijest politologije i struktura politologije - Političke teorije (konzervativizam, liberalizam, kršćanska demokratija, fašizam/nacionalizam, nova desnica, socijaldemokratija), - Unutrašnja politika, tipovi političkih sistema, tiranija, monarhija, diktatura, republika, demokratija, interesne grupe, političke stranke, izbori, organizacije i vođenje izborne kampanje, vlast, dioba vlasti, parlament, vlada, sudska vlast, pravna država socijalna država, politička kultura, unitarna država, federalna država, - Vanjska politika, pojam i razgraničenja, sastavnice vanjske politike, sudionici vanjske politike, međunarodni odnosi, pojam, teorija o međunarodnim odnosima, - Politologija i srodna znanja o politici: filozofija i politologija, antropologija i politologija, politička psihologija i politologija, politička historija i politologija, politička sociologija i politologija.		
Literatura: Uvod u politologiju, Anđelko Milardović, PAN-LIBER, Osijek, 1996. Godine, Čazim Sadiković, Politički sistemi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2004. godine. Nijaz Duraković, Uporedni politički sistemi, Sarajevo 2000.		

Naziv predmeta: Filozofija		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: I	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Cilj kolegija: Posredstvom prikaza povijesti filozofskog mišljenja osposobiti studente da kroz analizu i racionalnu argumentaciju zauzmu kritičko stajalište u razumijevanju sebe i svijeta, odnosno da razviju kreativno i kritičko mišljenje. Eksplikacija predmetnih sadržaja će pomoći studentima da dobiju jasan uvid u osnovno pojmovlje filozofije i različitih filozofskih disciplina, kao i u povijesni razvoj filozofskog mišljenja uopće.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Određenje pojma i predmeta filozofije - Odnos filozofije i prirodnih/društvenih/humanističkih znanosti - Antičko zasnivanje zapadne filozofije - Osnovne karakteristike srednjovjekovnog filozofskog mišljenja - Novovjekovna filozofska misao		

- Kritika metafizike i analitička škola mišljenja
- Hermeneutika, fenomenologija i filozofija egzistencije
- Kraj filozofije i zadaća mišljenja
- Filozofija kao kritička teorija
- Filozofija i postmoderna

Literatura:

- Arno Anzenbacher, Filozofija – uvod u filozofiju, Školska knjiga, Zagreb, 1995.
- Bernard Russel, Mudrost Zapada, Dereta, Beograd, 2003.
- Hans-Georg Gadamer, Početak filozofije, Fedon, Beograd, 2007.
- Eugen Fink, Uvod u filozofiju, Matica Hrvatska, Zagreb, 1998.
- Karl Jaspers, Uvod u filozofiju, Naklada Breza, Zagreb, 2012.

Naziv predmeta: Opća sociologija		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: I	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Cilj kolegija: Upoznavanje studenata s najbitnijim učenjima o društvu i čovjeku .Ovladavanje osnovnim pojmovima, kategorijama i terminima neophodnim za razumijevanje društva kao globalne pojave u kontinuiranim procesima i kretanju. Osposobljavanje studenata za prepoznavanje, uočavanje i artikulaciju različitih životnih situacija, problema životne sredine u kojoj žive. Spoznati društvenu uslovljenost ljudske ličnosti. Razvijanje kod studenata saznanja o zakonitostima društvenog razvitka na moralno-etičkim normama i vrijednostima.		
Sadržaj / struktura predmeta: * Sociologija-znanstvena teorija društva, * Povijesni razvoj sociološke misli * Predmet i metode sociologije * Osnovni sociološki pojmovi * Društvene pojave * Društvene grupe i organizacije * Stratifikacija i mobilnost društva * Politika i političke institucije * Fenomeni i struktura društvene svijesti		
Literatura: 1. Gidens, Entoni, Sociologija, prevodioci: dr.Nadežda Silaški, dr.Tatjana Đurović, Ekonomski fakultet, Beograd, 2007. 2. Žiga, Jusuf, Dozić Adib, Sociologija, BKC, Sarajevo, OFF-SET,Tuzla, 2013. 3. Dozić, Adib, Ogledi o bosanskohercegovačkom društvu, BKC, Sarajevo, OFF-SET, Tuzla, 2012. 4. Kalanj,Rade,Suvremenost klasične sociologije, Politička kultura,Zagreb,2005 5. Perotti, A. Pledoaje za interkulturalni odgoj i obrazovanje, Educa, Zagreb, 2005. 6. Popper K. R., Otvoreno društvo i njegovi neprijatelji, knjiga I i II. Sarajevo:1998; 7. Supek Rudi, Zanat sociologa:Strukturalna analiza, Zagreb: Školska knjiga-Savremena misao,1983.		

Naziv predmeta: Državno-pravna historija Bosne i Hercegovine			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 45+15			
Semestar: I	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 1+0	

Cilj kolegija:

1. Da pruži studentima temeljna znanja o historijskom razvoju prava u BiH od najstarijih vremena do modernog doba;
2. Da razvije svijest kod studenata o političko-teritorijalnom i državnompravnom razvitku Bosne i Hercegovine koji se može u kontinuitetu pratiti punih hiljadu godina;
3. Da istraži historijske dimenzije odnosa prava, vjere i društva tokom historijskog razvitka u BiH;
4. Da razvije sposobnost studenata za tumačenje historijskog procesa razvoja prava (pitanje kontinuiteta) u BiH
5. Da omogući studentima da se naučno upoznaju sa temeljima državno-pravnog poretka i međunarodnog položaja Bosne i Hercegovine kroz historiju;
6. Da razvije svijest studenata o historijskom porijeklu i uslovljenosti savremenih pravnih instituta i političkih ustanova u BiH;

Sadržaj / struktura predmeta:

Ovaj predmet izučava faktore koji su oblikovali državno-pravni identitet BiH i njegov teritorijalni okvir.

- Ciljevi i zadaci predmeta Državno-pravna historija Bosne i Hercegovine;
- Osnovne odlike periodizacije Državno-pravne historije Bosne i Hercegovine; - Državno-pravno organizovanje na teritoriju BiH u antičko doba i politički razvitak Južnih Slavena; - Bosna kao samostalna srednjovjekovna država;
- Srednjovjekovna Bosna i Evropska pravna tradicija srednjeg vijeka; - Položaj BiH u sastavu Osmanskog carstva;
- Bosanski ejalet kao izraz teritorijalnog kontinuiteta BiH; - Staleška i vjersko-etnička stratifikacija osmanske Bosne;
- Pravni sistem BiH u periodu osmanske uprave; - Mirovni ugovori u XVII i XVIII stoljeću - obrazovanje bosansko-hercegovačkog teritorija i granica; - Berlinski kongres i okupacija Bosne i Hercegovine 1878. godine; - BiH u sastavu Austro-Ugarske monarhije 1878-1918; - Austro-Ugarska i prodor kontinentalno-evropskog prava; - BiH 1914-1918. i stvaranje jugoslavenske države; - BiH u Kraljevini SHS i Kraljevini Jugoslavije (između dva svjetska rata); - Pravo u periodu monarhističke Jugoslavije; - Drugi svjetski rat i obnova BH državnosti - BiH u sastavu socijalističke Jugoslavije;
- BiH kao samostalna i suverena država; - Bosna i Hercegovina i moderno evropsko zakonodavstvo

Literatura:

1. Mustafa Imamović, Osnove upravno-političkog i državnompravnog položaja BiH, PF Sarajevo, Sarajevo, 2006.;
 2. Mustafa Imamović, Historija države i prava BiH, Magistrat, 2003.
 3. Čaušević, Dženana: Pravno-politički razvitak BiH, Magistrat, 2005.;
- Ostala literatura:
4. Nada Klaić, Srednjovjekovna Bosna, Zagreb, 1994.
 5. Hazim Šabanović, Bosanski pašaluk, Sarajevo, 1959.
 6. Mustafa Imamović: Historija Bošnjaka, Sarajevo, 1998.
 7. Grupa autora: BiH od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata, Sarajevo, 1998.
 8. Noel Malcolm, Povijest Bosne, Zagreb – Sarajevo, 1995.
 9. Mustafa Imamović, Pravni položaj i unutrašnji politički razvitak BiH od 1878. do 1914., Sarajevo, 1976.
 10. Luka Đaković, Položaj BiH u austrougarskim koncepcijama rješenja jugoslavenskog pitanja 1914-1918, Tuzla, 1980.
 11. Nusret Šehić, Bosna i Hercegovina 1918-1925, Sarajevo, 1991.
 12. Rasim Hurem, Bosna i Hercegovina u Drugom svjetskom ratu 1941-1945., Zagreb, 2017.

Naziv predmeta: Engleski jezik I		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+15		
Semestar: I	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: - Osposobiti studente da komuniciraju na engleskom jeziku na nižem srednjem nivou, - osposobiti studente da razumiju odabrane audio i pisane tekstove (stručne kao i one opšteg karaktera) te da razgovaraju i pišu o temama obrađenim na nastavi, - osposobiti studente da pravilno koriste opšti i stručni vokabular obrađen na nastavi, - osposobiti studente da pravilno koriste gramatičke strukture obrađene na nastavi.		
Sadržaj / struktura predmeta: PREDAVANJA: 1. Uvod u kolegij; 2. Upoznavanje; 3. Predstavljanje sebe i drugih; 4. Uspostavljanje službenog kontakta; 5. Ugovaranje službenog ručka u restoranu; 6. Rezervisanje hotelske sobe za sebe; 7. Rezervisanje hotelske sobe za saradnike; 8. Prvi kolokvij; 9. Opisivanje preduzeća; 10. Sport i slobodno vrijeme; 11. Dobrodošlica gostima i posjetiocima; 12. Slanje emailova, pisama i faks poruka; 13. Razgledanje znamenitosti u inostranstvu; 14. Ponavljanje gradiva; 15. Drugi kolokvij. VJEŽBE: 1. Uvod u kolegij; 2. Present Simple Tense - forma i značenje; 3. Present Simple Tense - pitanja; 4. Present Simple Tense - odrični odgovori; 5. Priloške odredbe za učestalost; 6. Present Continuous Tense - forma i značenje; 7. Present Continuous Tense - pitanja; 8. Present Continuous Tense - odrični odgovori; 9. Future Tense; 10. Going to + infinitive; 11. Present Continuous Tense za označavanje budućnosti; 12. Brojive i nebrojive imenice; 13. Past Simple Tense - forma i značenje; 14. Pravilni i nepravilni glagoli; 15. Ponavljanje gradiva.		
Literatura: 1. Taylor, Liz (2004). International Express – pre-intermediate student's book. Oxford University Press. 2. Taylor, Liz (2004). International Express – pre-intermediate workbook. OUP. 3. Taylor, Liz (2004). International Express – power book. OUP. 4. Autentični tekstovi vezani za međunarodne odnose i diplomaciju iz anglosaksonske štampe te stručne literature na engleskom jeziku.		
Naziv predmeta: Teorije međunarodne politike		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 60 + 15		
Semestar: II	Predavanja: 4	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: - Ovladavanje temeljnim teorijama nauke o međunarodnim odnosima - Razvijanje sposobnosti analize djelovanja subjekata i utjecaja faktora međunarodnih odnosa		
Sadržaj / struktura predmeta: 1. Stvaranje teorije međunarodnih odnosa 2. Idealizam 3. Realizam - borba za moć - ideološki elementi u međunarodnoj politici - nacionalna moć - ograničenja nacionalne moći 4. Konstruktivizam 5. Globalizacija		
Literatura:		

Vukadinović, Radovan (1998.) Međunarodni politički odnosi, Zagreb: Barbat
 Morgentau, Hans J. (2014.) Teorija međunarodne politike, Podgorica: CID
 Jović, Dejan, ur. (2013.) Realizam, Zagreb: Politička kultura
 Jović, D., ur. (2014) Liberalne teorije

Naziv predmeta: Filozofija politike I		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: II	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Cilj kolegija: Upoznavanje studenata sa glavnim filozofskim tokovima političke filozofije. Zaokruživanje stjecanja znanja o različitim političkim pitanjima i kategorijama koje su zaokupljale filozofske rasprave o pitanjima politike i političkog ustrojstva zajednice, kao i ukazivanje na poteškoće sa kojima su se date rasprave susretale. Osposobljavanje studenata za kritičko prosuđivanje ponuđenih rješenja kod različitih filozofskih orijentacija koje su dominirale kroz historiju političke filozofije. Kroz prenošenje studentima temeljnih pojmova i teorijskih koncepta političke filozofije, putem nastave i vježbi, zatim uvidom studenata u literaturu, za rezultat će imati podsticanje i razvoj intelektualnih vještina kod studenata u smislu kritičkog promišljanja društva i društvenih promjena, ali i primjene stečenog znanja i vještina na konkretnoj društvenoj praksi		
Sadržaj / struktura predmeta: • Nastanak pojam i predmet Političke filozofije. "Politička moralnost" antičkog doba: jedinstvo etike i politike • Odnos filozofije i politike. Ontološka dimenzija politike. Antropološka dimenzija politike: čovjek kao građanin polisa i kozmopolisa. Aristotelovo i Platonovo razmatranje oblika vladavine. Odnos politike i religije. Božja država nasuprot zemaljskoj državi. Prosvjetiteljstvo-reformacija i protureformacija. Lokovo razmatranje tolerancije i liberalizma • Razmatranja o odnosu države, zakona i ljudske slobode. Društveni ugovor, privatna svojina i građansko društvo • Kantova teorija prava i kozmopolitizam.		
Literatura: 1. Aristotel, Politika, SNL-Globus, Zagreb. 2. Platon, Država, BIGZ, 1993. 3. Aurelije Avgustin, O državi božjoj (De civitate dei), Kršćanska sadašnjost, 1996 4. T. Hobbes, Levijatan, Jesensiki&Turk, 2013. 5. Ž.Ž. Ruso, Društveni ugovor, Libertas, Beograd, 1993. 6. Kant. I, Pravno politički spisi, Zagreb, 2000 7. G.W.F. Hegel, Osnovne crte filozofije prava, Veselin Masleša, Svjetlost, Sarajevo, 1989. 8. J. KIŠ, Savremena politička filozofija, IK, Zorana Stojanovića, Novi Sad, 1998 9. Dž. Rols, Teorija pravde, Kembriđž Mass. Harvard University Press, 1971 10. L. Strauss, J. Cropsey (ured), Povijest političke filozofije, Golden Marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2006		

Naziv predmeta: Teorije globalizacije			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30			
Semestar: II	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0	
Cilj kolegija: Cilj je da studenti uz pomoć relevantne literature steknu osnovna znanja o dubokoj krizi značenja			

onoga sto smo od 1990-ih do 2018. godine nazivali „globalizacijom“; odnosno da se upoznaju sa globalizacijskim teorijama, diskurzivnim praksama, logikama i politikama označavanja, klasificiranja i razvrstavanja značajnih fenomena u dominantnim i alternativnim konceptima globalizacije – iz perspektive bosanskohercegovačkog društva i fakticeta države Bosne i Hercegovine u njenoj realnosti. Cilj da studenti znaju razumijevati i artikulirati dimenzije globalizacije (socioekonomsku, sigurnosnu, diplomacijsku, informacijsko-komunikacijsku); ta da u kontekstu realnih i hipotetskih situacija znaju prepoznavati i reartikulirati kompleksne utjecaje između navedenih dimenzija u odnosu na strateške ciljeve očuvanja i jačanja pozicije države Bosne i Hercegovine u internacionalnim odnosima

Sadržaj / struktura predmeta:

- *Značaj sociologije globalizacije na kraju duge deкаде 21. stoljeća iz bosanskohercegovačke interpretativne, državne i bosanskohercegovačke aksiološke pozicije
- * Značaj teorija, praksi i politika globalizacije za razumijevanje regionalnih i lokalnih promjena i empirijska istraživanja tih promjena.
- * Globalne kontroverze u razumijevanju demografskih, migracijskih, socioekonomskih, političkih, kulturnih, tehnoloških, religijskih, ekoloških, obrazovnih, sigurnosnih i drugih promjena.
- *Državne granice Bosne i Hercegovine u transnacionalnim globalnim odnosima
- *Teorije o promjenama paradigmi: od industrijskog ka postindustrijskom, informacijskom, umreženom, globalnom društvu (znanja i vještina)
- *Specifičnost bosanskohercegovačkog društva i države Bosne i Hercegovine u procesima geopolitičke i geoekonomske globalizacije.
- *Globalne institucije, protekcionizam, globalnog prekarijat i „slobodno tržište” nakon Svjetskog ekonomskog foruma u Davosu 2018. godine
- *Bosna i Hercegovina, Europska unija i paradoksi „globalizacije“

Literatura:

- Lavić, S. Leksikon socioloških pojmova, Dobra knjiga, Sarajevo, 2014. (str. 7-14; 274., 275., 276)
- Latur, B. Mreže, društva, sfere: razmatranja jednog teoretičara aktera-mreže, Novi Sad, 2017.
- Bek, U. Svetsko rizično društvo: u potrazi za izgubljenom sigurnošću, Novi Sad, Akademska knjiga, 2011.
- Milardović, A. Globalno selo: Sociologija informacijskog društva i cyber kulture, Centar za politološka istraživanja, Zagreb, 2010.
- Ferguson, N. Velika degeneracija: kako se institucije raspadaju i kako ekonomija umire, Plato, Beograd, 2016.
- Kastels, M. Moć komunikacije, Multimedia, Clio, Beograd, 2014.
- Apaduraj, A. (2008). Strah od malih brojeva: ogled o geografiji gneva. Beograd: XX vek.

Naziv predmeta: Politički sistemi		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: II	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Cilj kolegija: Upoznavanje s političkim institucijama drugih zemalja radi boljeg razumijevanja tih institucija i funkcioniranja organa vlasti u tim zemljama. Znanje stečeno u ovoj oblasti neophodan je uvjet za kritički pristup i analizu modernih parlamentarnih demokracija. Promjene nastale raspadom tzv. socijalističkog lagera omogućile su nastanak novih država, novih ustava, a čak su i zemlje koje nisu pripadale tom bloku mijenjale svoje ustavne odredbe u skladu s globalnim dešavanjima i međunarodnim položajem i ulogom.		
Sadržaj / struktura predmeta: 1. Pojam i elementi političkog sistema;		

2. Odnos političkog i drugih sistema;
3. Odnos izbornog i političkog sistema;
4. Politički i informativni sistem;
5. Politički sistem i sistem lokalne samouprave;
6. Odnos normativnog i stvarnog u političkom sistemu;
7. Politički sistem UK; 8. Politički sistem Kanade; 9. Politički sistem Australije; 10. Politički sistem Nizozemske; 11. Politički sistem SAD; 12. Politički sistem Rusije; 13. Politički sistem Indije; 14. Politički sistem Njemačke; 15. Politički sistem Švicarske; 16. Politički sistem Francuske; 17. Politički sistem Srbije; 18. Politički sistem Hrvatske; 19. Politički sistem Kine;

Literatura:

Uvod u politologiju, Anđelko Milardović, PAN-LIBER, Osijek, 1996. Godine,
 Čazim Sadiković, Politički sistemi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2004. godine.
 Nijaz Duraković, Uporedni politički sistemi, Sarajevo 2000.

Naziv predmeta: Engleski jezik II		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+15		
Semestar: II	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: - Osposobiti studente da komuniciraju na engleskom jeziku na nižem srednjem nivou, - osposobiti studente da razumiju odabrane audio i pisane tekstove (stručne kao i one opšteg karaktera) te da razgovaraju i pišu o temama obrađenim na nastavi, - osposobiti studente da pravilno koriste opšti i stručni vokabular obrađen na nastavi, - osposobiti studente da pravilno koriste gramatičke strukture obrađene na nastavi.		
Sadržaj / struktura predmeta: PREDAVANJA: 1. Uvod u kolegij; 2. U restoranu; 3. Davanje/prihvatanje/odbijanje poslovnog prijedloga; 4. Pozivanje na neki događaj; 5. Prihvatanje/odbijanje pozivnice; 6. Nuđenje/traženje usluge; 7. Traženje potrebne informacije; 8. Prvi kolokvij; 9. Davanje učtivog komentara na društvenom okupljanju; 10. Zahvaljivanje na gostoprimstvu; 11. Opraštanje od domaćina; 12. Putovanje avionom; 13. Upoznavanje drugih kultura; 14. Ponavljanje gradiva; 15. Drugi kolokvij. VJEŽBE: 1. Uvod u kolegij; 2. Komparacija pridjeva; 3. Superlativi pridjeva; 4. Present Perfect Simple - forma i značenje; 5. Present Perfect Simple - pitanja; 6. Present Perfect Simple - odrični odgovori; 7. Razlike između Past Simple i Present Perfect Simple Tenses; 8. Modalni glagoli - may; 9. Modalni glagoli - might; 10. Modalni glagoli - should; 11. Modalni glagoli - have to; 12. Modalni glagoli - be important to; 13. MUCH/MANY, A LOT OF, A LITTLE, A FEW; 14. SOME, ANY; 15. Ponavljanje gradiva.		
Literatura: 1. Taylor, Liz (2004). International Express – pre-intermediate student's book. Oxford University Press. 2. Taylor, Liz (2004). International Express – pre-intermediate workbook. OUP. 3. Taylor, Liz (2004). International Express – power book. OUP. 4. Autentični tekstovi vezani za međunarodne odnose i diplomaciju iz anglosaksonske štampe te stručne literature na engleskom jeziku.		

Izborni predmeti

Naziv predmeta: Njemački/Turski jezik I		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+15		
Semestar: I	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: Njemački: Na kraju semestra studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će komunicirati na njemačkom jeziku, razumjeti i analizirati tekstove, te iznositi ideje o pitanjima iz njihove struke, tj. iz oblasti međunarodnih odnosa i diplomatije. Turski: - osposobiti studente da komuniciraju na turskom jeziku na nižem nivou - osposobiti studente da se pravilno koriste gramatičkim strukturama obrađenim u udžbeniku -Osposobiti studente da iznose ideje o pitanjima iz njihove struke tj.iz oblasti međunarodnih odnosa i diplomatije		
Sadržaj / struktura predmeta: Njemački: Stručna terminologija: Osnovni pojmovi u međunarodnim odnosima. Upoređivanje državnih uređenja Grčke, Rima i Islamske države. Država i vladavina. Obrazovanje. Turski: Gramatičke jedinice: Pokazne zamjenice. Predikativi var i yok. Brojevi. Sufiksi za izražavanje množine. Padežni nastavci. Lične zamjenice. Sadašnje glagolsko vrijeme (Şimdiki Zaman). Prošlo glagolsko vrijeme (Belirli Geçmiş Zaman). Vremenski prilozi. Prisvojni sufiksi. Buduće glagolsko vrijeme (Gelecek Zaman). Genitivne veze. Tematske jedinice: Porodica i društvo. Izražavanje tačnoga vremena. Društvo i okolina. Zanimanja i hobiji. Putovanja i vremenske prilike. Telefonski razgovor. Razgovor posredstvom interneta. Konverzacija. Izleti, praznici i godišnji odmori.		
Literatura: Njemački: Odabrani tekstovi. Buscha, Anne, Raven, Susanne (2008): Erkundungen. Schubert Verlag. Turski: -Čaušević, Ekrem (1996) Gramatika suvremenoga turskog jezika, Zagreb -Develi, Hayati (2015), -Yedi İklim Türkçe Seviye A1, -Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti, Ankara.		

Naziv predmeta: Historija Bosne i Hercegovine			ECTS
			3
Ukupan broj sati u semestru: 30+15			
Semestar: I	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 1+0	
Cilj kolegija: Osposobiti studente da razumiju pojam, predmet, zadatak i podjelu historije, da razumiju evolutivni put kroz koji je prošla Bosna i Hercegovina, da usvoje osnovne historijske činjenice o prošlosti Bosne i Hercegovine u			

prehistorijsko i antičko doba, da se upoznaju sa značajem srednjovjekovne bosanske države, vremenom osmanske i austrougarske uprave, periodom između dva svjetska rata, događajima iz Drugog svjetskog rata, stradanjem stanovništva, uništenjem materijalnih dobara, da steknu osnovna znanja o socijalističkom periodu, te o uzrocima, početku i toku agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu. Da razvijaju patriotska osjećanja i privrženost prema državi, da spoznajom prošlosti pravilno razumiju sadašnjost. Da shvate važnost pristupanja Bosne i Hercegovine euroatlanskim integracijama.

Sadržaj / struktura predmeta:

1. Predmet i zadatak historije, podjela historije
2. Prostor Bosne i Hercegovine u prehistoriji i antici
3. Srednjovjekovna bosanska država
4. Bosna i Hercegovina u osmansko doba (1463–1878)
5. Bosna i Hercegovina u vrijeme austrougarske vladavine (1878–1918)
6. Bosna i Hercegovina između dva svjetska rata (1918–1941)
7. Bosna i Hercegovina u Drugom svjetskom ratu (1941–1945)
8. Bosna i Hercegovina u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji (1945–1992)
9. Republika Bosna i Hercegovina u odbrambenom ratu (1992–1995)

Literatura:

1. Hadžić Senaid, Selimović Sead, Kultura i tradicija u Bosni i Hercegovini: višemilenijski kontinuitet, Tuzla 2012.
2. Grupa autora, Istina o Bosni i Hercegovini, Činjenice iz istorije Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1991.
3. Grupa autora, Bosna i Hercegovina od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata, Sarajevo 1994 i 1998.
4. Imamović Mustafa, Historija Bošnjaka, Sarajevo 1997.
5. Kožar Azem, Historija Bosne i Hercegovine, Tuzla 2007.
6. Selimović Sead, Hadžić Senaid, Tuzlanski kraj (1851-1991), Demografske i socijalne promjene, Tuzla 2007.
7. Enciklopedija Jugoslavije. Separat Bosna i Hercegovina, izdanje Leksikografskog zavoda, Zagreb 1983.

Naziv predmeta: Njemački/Turski jezik II		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+0		
Semestar: II	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 0
Cilj kolegija: Njemački: Na kraju semestra studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će komunicirati na njemačkom jeziku, razumjeti i analizirati tekstove, te iznositi ideje o pitanjima iz njihove struke, tj. iz oblasti međunarodnih odnosa i diplomatije. Turski: - osposobiti studente da komuniciraju na turskom jeziku na nižem nivou - osposobiti studente da razumiju audio i pisane tekstove, te da razgovaraju i pišu o temama obrađenim u udžbeniku (zdravlje, saobraćaj, historija, sport, vremenske prilike i godišnja doba, hrana, tehnologija, priroda, društvo, biljke i životinje, kreiranje uspjeha, pisanje pisma...) - osposobiti studente da se pravilno koriste gramatičkim strukturama obrađenim u udžbeniku - osposobiti studente da iznose ideje o pitanjima iz oblasti međunarodnih odnosa i diplomatije		
Sadržaj / struktura predmeta: Njemački: Stručna terminologija:		

Osnovni pojmovi u međunarodnim odnosima.

Upoređivanje državnih uređenja Grčke, Rima i Islamske države.

Država i vladavina.

Obrazovanje.

Društvene veze i svakodnevni život.

Religija.

Turski: Gramatičke jedinice:

Postpozicije. Kvazipostpozicije. Sadašnje glagolsko vrijeme (Geniş Zaman). Veznici. Glagolske imenice. Imperativ. Upravni i neupravni govor. Gerundi. Posibilitativ. Participi i proparticipi u atributskoj funkciji.

Tematske jedinice:

zdravlje, saobraćaj, nauka, historija, sport, vremenske prilike i godišnja doba, proizvodnja i potrošnja, hrana, tehnologija, priroda, društvo, biljke i životinje, kreiranje uspjeha, pisanje pisma...

Literatura:

Njemački:

Odabrani tekstovi.

Buscha, Anne, Raven, Susanne (2008): Erkundungen. Schubert Verlag.

Turski:

Čaušević, Ekrem (1996) Gramatika suvremenoga turskog jezika, Zagreb.

Develi, Hayati (2015), Yedi İklim Türkçe Seviye A2, Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti, Ankara.

Naziv predmeta: Upravljanje odnosima s javnostima		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+0		
Semestar: II	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 0
Cilj kolegija: • objasniti studentima strateške i operativne funkcije i područja primjene odnosa s javnostima u javnoj diplomatiji • upoznati studente o procesu kreiranja, implementiranja i evaluiranja javnih kampanja • razviti znanje studenata o upravljanju imidžom države i njenih institucija • uvesti ih u proces razvijanja i mjerenja vrijednosti brenda, te analizirati mogućnosti i slučajeve brendiranja država, regija i gradova • elaborirati temeljne principe internog i eksternog komuniciranja u kriznim situacijama		
Sadržaj / struktura predmeta: • funkcije odnosa s javnostima u diplomatiji • odnosi s medijima • kreiranje događaja • kreiranje, provođenje i evaluiranje javnih kampanja • upravljanje imidžom državnih institucija • brendiranje • upravljanje državnom reputacijom • lobiranje • komuniciranje u kriznim situacijama • interkulturalno komuniciranje		
Literatura: Kurtić, Najil (2016) Odnosi s javnostima. Sarajevo: University Press. Szondi, Georgy (2009) Međunarodni kontekst odnosa s javnošću, str. 127-160, u: Tench, R. i Yeomans,		

L. (ur.) Otkrivanje odnosa s javnošću. Zagreb: HUOJ.

Szondi, Georgy (2009) Central and Eastern European public diplomacy: a transitional perspective on national reputation management, str. 292-313, u. Taylor, P. i Snow, N. (ur.) Routledge Handbook of Public Diplomacy New York, Routledge.

DRUGA (II) GODINA

Obavezni predmeti

Naziv predmeta: Politički sistem Bosne i Hercegovine		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: III	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Ciljevi kolegija: Upoznati studente sa osnovnim teorijsko-praktičnim znanjem iz oblasti političkog sistema, o oblicima države, političkim organiziranjem i predstavljanjem, aktuelnim ustavno-pravnim uređenjem Bosne i Hercegovine i njegovim historijskim kontinuitetom, javnim mnijenjem, sistemom zaštite ljudskih prava, pojmom građanina i građanskog društva i konceptom konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini.		
Sadržaj / struktura predmeta: -Historijski kontinuitet razvoja državnosti Bosne i Hercegovine od Srednjovjekovne bosanske države, osmanskog i austrougarskog perioda, do Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine i izbora 1990.; - Raspad jugoslovenske federacije i međunarodno priznanje Republike Bosne i Hercegovine, - Međunarodni mirovni planovi i posredovanja koji su prethodili Dejtonskom sporazumu, - Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini, Utemeljenje državnog suvereniteta i nezavisnosti Bosne i Hercegovine u međunarodnom pravu, - Bosna i Hercegovina između Dejtona i Brisela.		
Obavezna literatura: - Suad Kurćehajić, Omer Ibrahimagić, Politički sistem Bosne i Hercegovine, autori 2007., Sarajevo, - Nijaz Duraković, Uporedni politički sistemi, FPN, Sarajevo 2000.		

Naziv predmeta: Filozofija politike II		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+15		
Semestar: III	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: Upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima i problemima savremene filozofije politike. Studenti će imati priliku upoznati se sa značenjem i sadržajem fundamentalnih termina savremene filozofije politike, kao što su: država, vlast, suverenitet, demokratija, liberalizam, totalitarizam u djelima savremenih teoretičara.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Politička misao Machiavellia-Hobbesa-Rousseaua - Novovjekovna filozofija politike - Kantova teorija prava i kozmopolitizam .Hegelovo razumijevanje države, građanskog društva i porodice. - Moderne političko filozofske teorije – teorija pravde, libertarizam, egalitarizam i komunitarizam. - Totalitarističke i liberalne ideologije. Savremeni koncepti slobode i jednakosti (Isaija Berlin, Jan Neryson, Ronald Dvorkin).		

- Distributivna pravda (Robert Nozik).
- Liberalizam, automnost i politika neutralnog obzira (Džozef Raz).
- Rasprava između liberala i komunitarista – nesporazumi (Čarls Tejlor).
- Pravda i polni sistem (Suzan Moler Okin)
- Politika kao distribucija moći
- Dekonstrukcija subjekta moderne politike (Deridda)
- Odnos filozofije i politike (Foucault – Rancier)
- Filozofija globalizacije (Ulrich Beck - Nancy, Jean-Luc)
- Zajednica bez zajedništva (Nancy, Jean-Luc)
- Filozofija politike između teorije i zbilje

Literatura:

Aristotel, Politika. Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb 1992.
 Baruzzi, A., Uvod u političku filozofiju novog vijeka, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb 1994.
 Hobbes, Th., Leviathan. Jesenski i Turk, Zagreb 2004.
 Jacques Ranciere, Nesuglasnost – politika i filozofija, Fakultet političkih znanosti, Zagreb, 2015
 Jacques Ranciere, Na rubovima političkog, Fedon, Beograd, 2012.
 Machiavelli, N., Vlada. Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1983.
 Max Veber, Vlast i politika, Jesenski i Turk, Zagreb, 2013.
 Michel Foucault, Vladanje sobom i drugima, AntiBarbarus, Zagreb, 2010.
 Nancy, Jean-Luc (2004) Stvaranje svijeta ili mondijalizacija, Zagreb: Jesenski i Turk.
 Plant, R., Suvremena politička misao, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb 2002.
 Rousseau, J. J., Rasprava o porijeklu i osnovama nejednakosti među ljudima i Društveni ugovor. Školska knjiga, Zagreb 1978.
 Strauss, L. Crospey, J. (ur.), Povijest političke filozofije, Golden, Zagreb 2006.
 Ulrich Beck, Pronalaženje političkog, Jesenski i Turk, 2001.

Naziv predmeta: Savremena politička sociologija		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: III	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Cilj kolegija: Cilj izučavanja Savremene političke sociologije jeste upoznavanje studenata sa (1) političkim promjenama i potresima kojima svjedočimo posljednjih tridesetak godina, kao i sa (2) metodološkim, odnosno konceptualnim promjenama u načinima njihovog posmatranja i definiranja. Cilj je shvatiti kako većina savremenih sociologa politike pokazuje da je sasvim izvjesno da je promišljanje političkih mogućnosti, ali i samo mišljenje „političkog“ u prvim dekadama 21. stoljeća, suočeno sa brojnim izazovima i sa neizvjesnim, ali moguće i uzbudljivim ishodima. Naime, uspostavljanje političke razlike – tj. prepoznavanje razlikâ, ali i međusobnih uslovljenosti politike i političkog - otvorilo je nove mogućnosti u povijesti političke misli za metodološki poticajnije (refleksivnije) preispitivanje onoga što u konzervativnim pristupima iz prošlosti nazivamo „politikom“ kada politiku svodimo samo na sistema upravljanja i organizacije društva.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Promjene u definicijama politike i političkog u savremenoj političkoj sociologiji - različiti pristupi - Politika u nesigurnom svijetu: globalizacija i izmijenjen položaj nacionalne države - Teorija diskursa, moć i politika - Politizacija društva i ekonomizacija politike - Demokracija i postdemokracija - Izazovi (granice) savremenih politika reprezentacije (predstavljanja) građana u bosanskohercegovačkom kontekstu		

- Antibosanske politike identiteta – velikodržavni projekti
- Desekularizacija svijeta: politika, religijski revivalizam, sveto i svjetovno
- Odnos između države, nacije i teritorije
- Granice univerzalnog (i regionalnog građanstva) i izazovi „identitetskih politika“ na vanjskim granicama države Bosne i Hercegovine
- Zločinačke politike identiteta i aporije multikulturalizma.

Literatura:

Kejt Neš, Savremena politička sociologija: globalizacija, politika i moć, Glasnik, Beograd, 2006.
 Ivan Prpić, Doba politike, Biblioteka „Luča“, Zagreb, 2016.
 Piter L. Berger, Desekularizacija svijeta: preporod religija i svetska politika, Mediterran, Novi Sad, 2008.
 Delić, Z., Sociologija, Off-Set, Tuzla, 2010. (str. 276-453)
 Aporije multikulturalizma (priredili Alpar Lošonc i Dragan Prole), Mediterran, Novi Sad, 2012.
 Vjeran Katunarić, Rajska zajednica i društveni pakao – sociološka razmatranja, Disput, Zagreb, 2013. (str. 163-182)
 Sanja Ivić, Građanstvo Evropske unije: ka postmodernoj koncepciji građanstva, Mediterran, Novi Sad, 2014.
 Gret Haller, Granice solidarnosti: Evropa i SAD u ophođenju sa državom, nacijom i religijom, Buyboo, Sarajevo, 2006. str. 7-39 (prijevod sa njemačkog Sulejman Bosto)

Naziv predmeta: Bosanski jezik			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30			
Semestar: III	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0	
Cilj kolegija: Cilj ovog predmeta jest upoznavanje studenata sa nastankom i razvojem jezika, osnovnim pojmovima iz nauke o jeziku, osnovnim jedinicama, strukturama i funkcijama jezika na svim jezičkim nivoima u društvu.			
Sadržaj / struktura predmeta: - Uvod u nauku o jeziku, - Povijest bosanskog jezika. - Jezičke porodice. - Škole i pravci u lingvistici. - Fonetika i fonologija. - Morfologija. - Semantika. - Sintaksa. - Akcentologija - Oratorstvo i retorika, - Stilistika.			
Literatura: Bugarski, R., Uvod u opštu lingvistiku, Beograd, 1991. Minović, M. Uvod u nauku o jeziku, Sarajevo, 1989. Bugarski, R., Jezik u društvu, Beograd, 1996. Jahić – Halilović – Palić, Gramatika bosanskoga jezika, Zenica, 2000. I. Čedić: Osnove gramatike bosanskog jezika, Institut za jezik, Sarajevo, 2001. S. Halilović, Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole, Sarajevo, 1999.			

R. Bulić, Bosanski jezik: Jezičko-pravopisni priručnik, Bosanska riječ, Tuzla, 2001.
 R. Bulić, Rječnik pravopisnih, obličkih i akcenatskih nedoumica u standardnome bosanskom jeziku, Bosanska riječ, Tuzla, 2009.

Naziv predmeta: Engleski jezik III		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+15		
Semestar: III	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: - Osposobiti studente da komuniciraju na engleskom jeziku na srednjem nivou, - osposobiti studente da razumiju odabrane audio i pisane tekstove (stručne kao i one općeg karaktera) te da razgovaraju i pišu o temama obrađenim na nastavi, - osposobiti studente da pravilno koriste opći i stručni vokabular obrađen na nastavi , - osposobiti studente da pravilno koriste gramatičke strukture obrađene na nastavi.		
Sadržaj / struktura predmeta: Okvirne tematske jedinice: Osnovni pojmovi u međunarodnim odnosima, izazovi 21. stoljeća, globalizacija, Ujedinjene nacije. Okvirne gramatičke jedinice: Present Simple Tense, Present Continuous Tense, Past Simple Tense, Past Continuous Tense, Present Perfect Simple Tense, Present Perfect Continuous Tense, kolokacije, tvorba riječi, riječi izvedene od naziva država.		
Literatura: 1. Lakić, Igor (2011). English for Political Science and Diplomacy III. Podgorica: Univerzitet u Crnoj Gori, Institut za strane jezike 2. Harding, Keith i Taylor, Liz (2005). International Express Intermediate Student's Book. OUP. 3. Autentični tekstovi vezani za međunarodne odnose i diplomaciju iz anglosaksonske štampe te stručne literature na engleskom jeziku.		

Naziv predmeta: Politički sistem Evropske unije		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: IV	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Ciljevi kolegija: Upoznati studente sa osnovnim teorijsko-praktičnim znanjem iz oblasti nastajanja političkog sistema Evropske unije, o kontinuitetu nastajanja Evropske unije, integraciji država evrope u Evropsku uniju, institucije političkog sistema Evropske unije.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Ideja europskog ujedinjenja; - Historijski pregled razvoja EU; -Evropska unija i njene institucije; -Javno mnijenje i demokratija; - Demokratija, političke stranke, izbori; - Građanstvo EU; - Instrumenti politike Evropske unije: Zajednička vanjska i sigurnosna politika,Saradnja u području pravosuđa i unutrašnjih poslova,Ugovor o Evropskoj Uniji (Ugovor iz Maastrichta)i dr. - Proširenje Evropske unije: Proširenje Evropske unije-Evropski sporazum,Evolutivna klauzula,Kopenhagenski kriteriji,Kandidat za članstvo,Luksemburška grupa,Helsinška grupa,Proces		

pridruživanja, Proces pretpristupanja, Suverenitet u Evropskoj uniji.
 - Politika Evropske unije prema BiH i državama ZB i JI Evrope: Regionalni pristup, Politika uslovljenosti, Zaključci Evropskog vijeća u Santa Maria de Feiri, Pomoć zajednice za obnovu, razvoj i stabilizaciju, Studija o izvodivosti, Konvencija o regionalnoj saradnji.

Obavezna literatura:

- Nevenko Mišić, Evropska unija institucije, Sarajevo 2009.
- Halilović Safet (2013) Evropske integracije i Bosna i Hercegovina, Sarajevo.
- Maden Puškarević, Evropska integracija, Zagreb 2012.
- Mladen Puškarević, Evropska unija, Zagreb 2012.

Naziv predmeta Međunarodno javno pravo		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: IV	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Cilj kolegija: - Sticanje i akceptiranje osnovnih znanja o institutima međunarodnog javnog prava, i - Sticanje i razvijanje vještina i sposobnosti koje su preduslov za izučavanje savremenih međunarodno – pravnih odnosa.		
Sadržaj / struktura predmeta: Kratka historija razvoja nauke međunarodnog prava Izvori međunarodnog prava Države kao subjekti međunarodnog prava Organi države za održavanje međunarodnih odnosa Jurisdikcija država Odgovornost država za međunarodna protivpravna djela Državna teritorija Pravo međunarodnih ugovora		
Literatura: Softić, Sakib, Međunarodno pravo, DES d.o.o., Sarajevo, 2012.; Degan, Đuro, Međunarodno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Rijeci, Rijeka, 2002.		

Naziv predmeta: Međunarodna socijalna politika		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: IV	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Cilj kolegija: - upoznati studente sa kategorijalnim sistemom pojmova, principima, vrijednostima i faktorima socijalne politike - omogućiti studentima da steknu znanja o predmetu, historijskom razvoju, nosiocima, ciljevima, dokumentima i oblicima međunarodne saradnje u oblasti socijalne politike - upoznati studente sa sistemom Socijalne politike BiH i modelima socijalne politike EU i svijeta - omogućiti studentima da steknu znanja o mogućnostima i teškoćama međunarodne saradnje u oblasti socij. politike		
Sadržaj / struktura predmeta: 1. Definisanje socijalne politike i kategorijalni sistem pojmova socijalne politike (socijalni razvoj,		

socijalno planiranje, socijalni problem, socijalna zaštita, socijalna sigurnost, socijalni rizik, socijalno osiguranje, država blagostanja)

2. Opći principi, faktori i univerzalna priroda socijalne politike (solidarnost, uzajamnost, humanizam, socijalna pravda)
3. Predmet i cilj izučavanja međunarodne socijalne politike
4. Historijski razvoj i motivi međunarodne saradnje u oblasti socijalne politike
5. Područja i ciljevi međunarodne socijalne politike
6. Dokumenti, nosioci i oblici međunarodne saradnje u oblasti socijalne politike
7. Modeli, socijalni problemi i programi socijalne politike Evropske unije
8. Socijalna politika i međunarodna saradnja BiH
9. Globalizacija i aktivnosti Ujedinjenih nacija u oblasti socijalne politike
10. Međunarodne vladine i nevladine organizacije u oblasti socijalne politike
11. Dostignuća i teškoće međunarodne saradnje u oblasti socijalne politike

Literatura:

1. Puljiz, V. i Bežovan, G. i Šućur, Z. i Zrninščak, S. (2005). Socijalna politika, Pravni fakultet, Zagreb.
2. Čekarevac, A. (2005). Međunarodna socijalna politika, LEKOM, Beograd.
3. Bennett, A., Oliver, K. (2004). Međunarodne organizacije, PK, Zagreb. 3. Odabrana djela i eseji.

Naziv predmeta: Narodi Evrope i svijeta		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: IV	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Cilj kolegija: Spoznati značaj etničkog fenomena i kao društvenog i kao naučnog problema. Omogućiti da se studenti upoznaju sa etničnošću kao posebnim oblikom društvenosti, prije svega, spoznati složenu strukturu etničkih odnosa u Evropi ali i svijetu. Upoznati studente sa odnosom nacije i države, nacije i kulture u savremenom svijetu. Spoznate osnovnu sadržajnost nastanka i razvoja nacija i nacionalnih odnosa u Bosni i Hercegovini.		
Sadržaj / struktura predmeta: * Pojmovno razumijevanje etničko-nacionalnih pitanja u savremenom svijetu i njihove interpretacije u sociološkoj teoriji. * Etničnost kao društvenost * Nacije, države i ljudska zajednica * Etničko-nacionalna struktura Evrope - Narodi sjevernoevropskog oblasnog pojasa - Narodi sjeverozapadnog kontinentalnog područja Evrope - Narodi Alpske regije - Narodi zapadnog i srednjeg Sredozemlja - Narodi Balkana - Narodi sjevernog Baltika, Karpatskog područja, Sjevernoevropske nizine i Urala * Narodi Azije i Afrike - Zapadna Azija i sjeverna Afrika: Islamska carstva i moderne nacije - Istočna Azija: carstva, kolonije i nacije - Afrika: kolonijalna carstva, nove države i nove nacije * Raspršeni narodi: Romi, Židovi i ostale dijasporalne zajednice		
Literatura: 1. Anderson, Benedikt, Nacija zamišljena zajednica, Plata, Beograd, 1998 2. Vučić, Petar, Fenomenologija nacije, Graphis, Zagreb, 2005 3. Nenad, Mišević, Nacionalizam, Etički pogled, Kruzak, Zagreb, 2006.		

Naziv predmeta: Engleski jezik IV		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+15		
Semestar: IV	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: - Osposobiti studente da komuniciraju na engleskom jeziku na srednjem nivou, - osposobiti studente da razumiju odabrane audio i pisane tekstove (stručne kao i one općeg karaktera) te da razgovaraju i pišu o temama obrađenim na nastavi, - osposobiti studente da pravilno koriste opći i stručni vokabular obrađen na nastavi, - osposobiti studente da pravilno koriste gramatičke strukture obrađene na nastavi.		
Sadržaj / struktura predmeta: Okvirne tematske jedinice: Međunarodne ekonomske organizacije, Dan nezavisnosti BiH, ženska prava, izbori, Europska unija, organizacija i politika Europske unije, institucije Europske unije: Europski parlament i Europska komisija. Okvirne gramatičke jedinice: Past perfect simple, Past perfect continuous, izražavanje budućnosti, pasiv, komparacija pridjeva, kolokacije, tvorba riječi, riječi izvedene od naziva država.		
Literatura: 1. Lakić, Igor (2010). English for Political Science and Diplomacy III. Podgorica: Univerzitet u Crnoj Gori, Institut za strane jezike 2. Lakić, Igor (2010). English for Political Science and Diplomacy IV. Podgorica: Univerzitet u Crnoj Gori, Institut za strane jezike 3. Harding, Keith i Taylor, Liz (2005). International Express Intermediate Student's Book. OUP. 4. Autentični tekstovi vezani za međunarodne odnose i diplomaciju iz anglosaksonske štampe te stručne literature na engleskom jeziku.		

Izborni predmeti

Naziv predmeta: Izborni sistem Bosne i Hercegovine		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+15		
Semestar: III	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: Upoznati studente sa osnovnim teorijsko-praktičnim znanjem iz oblasti izbora i izborni sistema Bosne i Hercegovine. Studenti/ce studija treba da steknu nova i prošire postojeća znanja o teorijskim aspektima nastanka, razvoja i djelovanja izbora i izbornih sistema kao temeljnim političkim procesom predstavničke demokratije, te da razviju i unaprijede kritički odnos prema utjecaju pojedinih njihovih oblika na demokratski politički život uopće. Naročit naglasak se daje izučavanju izbornih sistema, odnosno modela u Bosni i Hercegovini u različitim etapama Bosne i Hercegovine.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Vrste izbora; - Razvoj biračkog prava, - Većinski izborni sistemi,		

- Proporcionalni izborni sistemi, - Mješoviti/kombinirani izborni sistemi, - Izborni dizajn, - Izborni sistemi u Bosni i Hercegovini,
Literatura: - Suad Arnautović, Političko predstavljanje i izborni sistemi u Bosni i Hercegovini u XX stoljeću, Sarajevo 2009 - Nohlen, Dieter. (1992). Izorno pravo i stranački sustav. Zagreb: Školska knjiga. - Farrell, D. M. (2001). Electoral Systems.

Naziv predmeta: Međunarodno ugovorno pravo		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+15		
Semestar: III	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: - Sticanje temeljnih znanja o institutima međunarodnog ugovornog prava, i - Sticanje i razvijanje vještina i sposobnosti koje su preduvjet za izučavanje suvremenih međunarodnih odnosa i međunarodnog trgovačkog prava.		
Sadržaj / struktura predmeta: Pojam i izvori međunarodnog ugovornog prava (konvencije, model-zakoni, model-ugovori i dr.) Temeljna načela (autonomija volje, pacta sunt servanda, savjesnost i poštenje i dr.) Međunarodne organizacije (UN, UNCITRAL, UNIDROIT, ICC i dr.) i instrumenti unifikacije prava Sklapanje (pregovori, ponuda i prihvata, perfekcija), punovažnost i prestanak ugovora Tumačenje ugovora Posebne vrste međunarodnih ugovora (prodaja, trgovačko zastupanje, distributerstvo, franšizing, faktoring i dr.)		
Literatura: Šemić, H., Međunarodno trgovačko ugovorno pravo, druga knjiga, Magistrat, Sarajevo, 2005. Bikić, A., Obligaciono pravo-opći dio, PF UNSA, 2013., Bikić, A., Obligaciono pravo-posebni dio, PF UNSA, 2011, Mikotin-Tomić Deša, Pravo međunarodne trgovine Culpeper, J. (2005). <i>History of English</i>. Routledge: London		

Naziv predmeta: Biopolitika i religija		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+0		
Semestar: IV	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 0
Cilj kolegija: Kolegij je usmjeren ka analizi pitanja biopolitike i religije sa naglaskom na koncept moći, kao i na odnos političkog i religijskog u javnoj sferi. Predmet je temeljno podijeljen na dva modula. Prvi se modul bavi pitanjem biopolitike kao moderne forme artikulacije moći koja predstavlja težnju uspostavljanja kontrole i nadzora nad životom kao takvim. Premda je riječ o fenomenu čije se rađanje vezuje za moderno doba, posredstvom Foucaultove arheologije znanja, njegovu genealogiju moguće je pratiti sve do koncepta tzv 'pastirske moći', koja se pokazuje kao značajan poticaj razvoju mnogobrojnih formi upravljanja, a koji sada dolazi iz religijskog diskursa. Drugi modul se bavi razumijevanjem odnosa religije i politike, te mogućem međusobnom utjecaju, osobito u savremenom kontekstu. To će značiti da drugi modul osim pitanja uloge religije u postsekularnom društvu, koncepta		

sekularizacije i laiciteta, uključuje i analizu koncepta političke teologije, političkih religija, fundamentalizma, te drugih oblika instrumentalizacije/ideologizacije religije.

Sadržaj / struktura predmeta:

Rađanje biopolitike (M. Foucault)
 Razumijevanje odnosa moći i znanja (M. Foucault)
 Moć svetog (Hans Joas)
 Odnos politike i religije u kontekstu postmetafizičkog mišljenja (Jurgen Habermas)
 Uloga religije u javnoj sferi (Jose Casanova)
 Sekularizacija i sekularizam (C. Taylor)
 Islam kao politička religija

Literatura:

1. Michael Foucault, Rađanje biopolitike, Satorf & Mizantrop, Zagreb, 2016.
 2. Michael Foucault, Bezbednost, teritorija, stanovništvo, Mediterran Publishing, 2014.
 3. Hans Joas, The Power of Sacred, Oxford University Press, 2021.
 4. Jurgen Habermas, "Politika i religija", u: Postmetafizičko mišljenje II, Naklada Breza, Zagreb, 2015.
 5. Marcel Gauchet, Religija u demokraciji: put laičnosti, Fakultet političkih znanosti, Zagreb, 2012.
 6. Bryan S. Turner, The Religious and Political, Cambridge University Press, 2013.
- Dodatna literatura:
1. Charles Taylor, Doba sekularizacije, AlbatrosPlus, Beograd, 2011.
 2. Jose Casanova, "Rethinking Secularization: A Global Comparative Perspective", u: Peter B. - Lori Beaman (ur.), Religion, Globalization and Culture, Brill, 2007
 3. Grace Devie & Lucian N. Leustean, The Oxford Handbook of Religion and Europe, Oxford University Press, 2021.,
 4. Nilüfer Göle, Islam and Secularity: The Future of Europe's Public Sphere, Duke University Press, 2015.

Naziv predmeta: Filozofska hermeneutika		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+0		
Semestar: IV	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 0
Cilj kolegija: Filozofska hermeneutika podrazumijeva nauk o razumijevanju povijesnog iskustva svijeta i na njemu utemeljene istine, nasuprot istini koja se u prirodnim znanostima otkriva metodološkim putem. Cilj predmetnog kolegija je uvođenje u hermeneutičku filozofiju, osnovano ponajprije na mišljenju i djelu njezina osnivača, kao i najznačajnijeg predstavnika u dvadesetom stoljeću, Hans-Georg Gadamera. Kolegij, u svojoj konkretnoj izvedbi, smjera hermeneutiku situirati unutar suvremene filozofije, kao jednu od temeljnih (uz fenomenologijsku filozofiju) filozofskih orijentacija razumijevanja i tumačenja čovjekova povijesnog opstanka. Cjelina ljudskog iskustva svijeta i života zahtijeva univerzalni horizont razumijevanja duhovne i kulturne tradicije kao predaje u njezinoj povijesnoj fenomenologiji.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Nastanak i razvoj hermeneutike: ciljevi i sadržaj - Klasična i filozofska hermeneutika - Hermeneutika i teologija - Hermeneutika i Schleiermacherova misao - Hermeneutika i ontološka diferencijacija - Istina i razumijevanje (romantičarska hermeneutika) - Tekst i interpretacija (H. Gadamer – P. Ricoeur) - Ontologija umjetničkog djela i hermeneutičko značenje		

- Jezika kao iskustvo svijeta

Literatura:

H .G. Gadamer, Istina i metoda
H .G. Gadamer, Nasljeđe Europe
H. G. Gadamer, Čitanka.
P. Ricoeur, O tumačenju
E. Hufnagel, Uvod u hermeneutiku
W. Dilthey, Izgradnja svijeta u duhovnim naukama
E. Fink, Igra kao simbol svijeta

TREĆA (III) GODINA

Obavezni predmeti

Naziv predmeta: Međunarodna sigurnost		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 60+15		
Semestar: V	Predavanja: 4	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: Sticanje osnovnih znanja o sigurnosti i njegovom značenju u kontekstu države, međunarodne sigurnosti, sigurnosti pojedinca, globalne i kozmičke sigurnosti u kontekstu očuvanja ljudskoga roda u svim aspektima ugrožavanja; proučavanje sistema nacionalne sigurnosti pojedinih zemalja, komparacija i izrada modela nacionalne sigurnosti, uz paradigmu elemenata sigurnosne politike, doktrine i strategije. Usvajanje znanja o elementima nacionalne sigurnosti i njihovim zadaćama, a napose u različitim političkim sistemima. Proučavanje nivoa i elemenata nacionalne, kooperativne i kolektivne sigurnosti		
Sadržaj / struktura predmeta: 1.Kategorijalni aparat sigurnosnih studija, a napose kritički pristup pojmovima: 2. Analiza pojmova: Sigurnost, sigurnosna politika, doktrina, strategija, sistem sigurnosti...; 3. Historijski razvoj odnosa politike i sigurnosti; 4. Nivoi sigurnosti: nacionalna, regionalna i globalna. 5. Međunarodno-pravni i nacionalni aspekti prava odbrane i sigurnosti; 6. Politika i sigurnost u različitim političkim sistemima; 7. Nacionalni sistemi sigurnosti pojedinih zemalja; 8. Koalicione doktrine i strategije; kooperativna i kolektivna sigurnost; 9. Modeli sistema sigurnosti; 10.Elementi sistema sigurnosti i njihove funkcije; 11. Nivoi sigurnosti: nacionalna, regionalna i međunarodna sigurnost; 11. Demokratski nadzor nacionalne sigurnosti; 12. Civilno-vojni odnosi;		
Literatura: Beridan Izet (2009): Politika i sigurnost, Fakultet političkih nauka, Sarajevo Grupa autora: Leksikon sigurnosti (2001.), DES, Sarajevo; Tatalović S (2006): Međunarodna i nacionalna sigurnost, Politička kultura, Zagreb		

Naziv predmeta: Geopolitike Evrope			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 60+15			
Semestar: V	Predavanja: 4	Vježbe (A+L): 1+0	

Cilj kolegija: Da studenti steknu temeljna znanja u vezi sa predmetom geopolitike Evrope
Sadržaj / struktura predmeta: 1. Pojam i značenje 2. Razvoj klasične geopolitike 4. Identiteti i raznolikosti Evrope 5. Dinamika izgradnje EU 6. Evropska unija kao trgovinska sila 7. Dvije periferije Evrope: Rusija i Balkan 8. Evropska Unija i SAD 9. Evropska unija i Kina
Literatura: 1. Avijucki, Vjačeslav (2009.) Kontinentalne geopolitike, Beograd: Clio 2. Bžežinski, Zbinjev (2001.) Velika šahovska tabla, Banja Luka: Romanov 3. Kissinger, Henry (2015.) Svjetski poredak, Zagreb: Školska knjiga

Naziv predmeta: Postmoderna filozofija		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: V	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Cilj kolegija: Upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima i teorijskim pravcima unutar filozofske interpretacije postmoderne. Studenti će imati priliku upoznati se sa značenjem fundamentalnih termina postmodernog filozofskog mišljenja a koji se u osnovi referiraju na sadržaj sljedećih pojmova: kritika metafizike, problem istine i autoriteta, dekonstrukcija, genealogija sadašnjosti, slaba misao, postmetafizičko mišljenje. Konačno, krajnji cilj nastavnog predmeta sadržan je u nakani da se posredstvom eksplikacije postmodernog filozofskog mišljenja osposobe studente i da kroz analizu i racionalnu argumentaciju zauzmu kritičko stajalište u razumijevanju predmetnih fenomena, odnosno da razviju kreativno i kritičko mišljenje.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Filozofsko promišljanje postmoderne (Lyotard) - Kritika velikih narativa (F. Lyotard – R. Rorty) - Koncept znanja u postmodernom dobu (Foucault) - Dekonstrukcija metafizike i kritika logocentrizma (Jacques Derrida) - Tekuća modernost (Zygmunt Bauman) - Kraj moderne i „slaba misao“ (Gianni Vattimo) - Postmetafizičko mišljenje (Jurgen Habermas) - Kritika postmodernog načina mišljenja (John Zerzan) - Problem subjekta u postmodernom dobu (Slavoj Žižek)		
Literatura: - Bauman, Zygmunt, Tekuća modernost, Naklada Pelago, Zagreb, 2011. - Derrida, Jacques, Drugi smjer, Institut društvenih znanosti, Zagreb, 1999. - Lyotard, J. F, Postmoderna protumačena djeci, Naprijed, Zagreb, 1990. - Foucault, M., Arheologija znanja, Plato, Beograd, 1998. - Habermas, Jurgen, Postmetafizičko mišljenje, Naklada Breza, Zagreb, 2015. - Richard Rorty, Kontingencija, ironija i solidarnost, Clio, Beograd, 2001. - Vattimo, Gianni, Kraj moderne, Matica Hrvatska, Zagreb, 2000. - Zerzan, John, Anarhoprimitivizam protiv civilizacije, Jesenski i Turk, Zagreb, 2004. - Žižek, Slavoj, Škakljivi subjekt, Šahinpašić, Sarajevo, 2006.		

Naziv predmeta: Sociologija genocida		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: V	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Cilj kolegija: Upoznavanje predmeta i osnovnih pojmova sociologije genocida kao nove subznanstvene teorije genocida. Osposobljavanje studenata za prepoznavanje, uočavanje i artikulaciju različitih oblika društvene destrukcije, među kojima zločin genocida ima posebno značenje. Upoznati studente sa društvenom uslovljenošću zločina genocida. Razvijanje kod studenata humanističkih vizija i vrijednosnih orijentacija, kroz kritički odnos prema zločinu genocida, kao najbolji način prevencije genocida.		
Sadržaj / struktura predmeta: *Genocid kao društveni i znanstveni fenomen *Predmet i metode sociologije genocida *Društvena uslovljenost genocida * Vrste i oblici genocidnih procesa * Subjekt(i) genocida * Međunarodna zajednica i genocid * Genocid u Bosni i Hercegovini *Elementi za novu subznanstvenu teoriju(sociologiju)genocida		
Literatura: 1.Bruneteau,Bernard,Stoljeće genocida,Politička kultura,Zagreb,2005. 2.Charniy,W.,Israel,Encyclopedia of genocide,volume I,volumeII,Institute on the Holocaust and Genocide,Jerusalem,1999. 3.Doubth,Keith, Sociologija nakon Bosne,Buybook, Sarajevo,2003. 4.Đozić, Adib,Ogledi o Bosanskohercegovačkom društvu, BKC, OFF-SET , 2012. (Četvrti dio: Bosanskohercegovačko društvo i genocid, str. 231. – 273.) 5.Letica Bartol, Letica Slaven, Postmoderna i genocid u Bosni, Naklada Jesinski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo, Zagreb, 1997.		

Naziv predmeta: Engleski jezik V		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+15		
Semestar: V	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: - Osposobiti studente da komuniciraju na engleskom jeziku na srednjem nivou, - osposobiti studente da razumiju odabrane audio i pisane tekstove (stručne kao i one općeg karaktera) te da razgovaraju i pišu o temama obrađenim na nastavi, - osposobiti studente da pravilno koriste opći i stručni vokabular obrađen na nastavi , - osposobiti studente da pravilno koriste gramatičke strukture obrađene na nastavi.		
Sadržaj / struktura predmeta: Okvirne tematske jedinice: Institucije Europske unije: Europska komisija, Europski sud pravde, Revizorski sud, Vijeće Europe. Okvirne gramatičke jedinice:		

kondicionalne rečenice (prvi, drugi, treći kondicional), nepravni govor (izjave, pitanja, naredbe, savjeti)

Literatura:

1. Lakić, Igor (2010). English for Political Science and Diplomacy IV. Podgorica: Univerzitet u Crnoj Gori, Institut za strane jezike
2. Harding, Keith i Taylor, Liz (2005). International Express Intermediate Student's Book. OUP.
3. Kublias, L. N. i Kudačkina, I. V. (2011). English for International Relations. MGIMO University.
4. Kravtsova, O.A. i Yastrebova, E. B. (2015). English for specific and academic purposes: For students of international relations and regional studies. MGIMO University.

Naziv predmeta: Međunarodne organizacije		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 60 + 15		
Semestar: VI	Predavanja: 4	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: - Stjecanje temeljnih znanja o međunarodnim organizacijama, njihovom nastanku i djelovanju - Razvijanje sposobnosti analize djelovanja međunarodnih organizacija		
Sadržaj / struktura predmeta: 1. Uloga međunarodnih organizacija u savremenom svijetu 2. Intelektualni korijeni međunarodnih organizacija 3. Liga naroda 4. Ujedinjene nacije (UN) Temeljna načela i struktura UN 5. Međunarodni sud pravde 6. Međunarodni krivični sud 7. Međunarodni monetarni fond i Svjetska banka 8. Svjetska trgovačka organizacija 9. Međunarodna organizacija rada		
Literatura: A. LeRoy Bennet, James K. Oliver (2004.) Međunarodne organizacije: načela i problemi, Zagreb: Politička kultura Ian Hurd (2011.) International organizations: Politics, Law, Practice, Cambridge: Cambridge University Press		

Naziv predmeta: Socijalna i politička misao u Bosni i Hercegovini		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+15		
Semestar: VI	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: Socijalna i politička misao u BiH kroz historiju nije nepoznata, ali nije dovoljno znanstveno apsolvirana, zato studenti kroz obrazovni proces, koristeći dostupnu literaturu, trebaju spoznati, koji su istaknuti bosanski intelektualci u različitim vremenskim periodima promišljali o BIH kao svojoj domovini i koje su ideje širili.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Značaj izučavanja socijalne i političke misli u BiH, - Ideal pravde i moć države, Hasan Kafija Pruščak, - Dogmatika i politika hamzevija, Hamza Orlović,		

- Kritika vjerske intolerancije, Muhamed Hevajja Uskufija,
- Politika kao totalna represija, Muhamed Užićanin,
- Politika sa distance, Mustafa Bašeskija,
- Politički projekat Bosanske autonomije, Husein Gradašćević,
- Legitimnost vlasti i politički konformizam, karakterologija i apologija bošnjaka i islama, kritika politike iseljavanja, koncepcija bošnjaštva, Mehmed – Beg Kapetanović Ljubušak,
- Politika kao kulturna politika, sociologija muslimanske zajednice, koncepcija bošnjaštva, domovina, patriotizam i islam, državno pravni status BiH, Safet – Beg Bašagić,
- Radikalna kritika vlasti, pansrbizam, konzekvence, agrearno pitanje, državno pravne projekcije, Petar Kočić,
- Koncepcija socijalizacije, socijalizam, revolucija i evolucija, o srpstvu i svesrpskom ujedinjenju, o antisemitizmu i islamu, Vaso Pelagić.

Literatura:

Esad Zgodić, Bosanska politička misao, austrougarski period, DES, Sarajevo, Sarajevo 2003. godine.

Esad Zgodić, Bošnjačko iskustvo politike, Euromedia Sarajevo, Sarajevo 1998. god.

Naziv predmeta: Ekonomska politika i diplomatija		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+15		
Semestar: VI	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: 1. Sticanje znanja iz teorije i prakse ekonomske diplomatije, 2. Ovladavanje specifičnim praktičnim vještinama potrebnim za uspješno obavljanje poslova iz oblasti diplomatije, 3. Osposobljenost za obavljanje profesionalnih zadataka i rješavanje stručnih problema poštujući etičke norme; 4. Sticanje odgovarajućih znanja koja će omogućiti mobilnost studenata u nacionalnom i međunarodnom milje		
Sadržaj / struktura predmeta: 1. Uloga i značaj ekonomske diplomatije 2. Odnosi sa javnošću i međunarodno ekonomsko komuniciranje 3. Međunarodno poslovanje i pregovaranje 4. Ekonomska špijunaža 5. Ekonomsko ratovanje 6. Vanjska ekonomska politika i diplomatija BiH 7. Budućnost ekonomske diplomatije - nova ekonomska diplomatija		
Literatura: 1. Kishan R.S. 21st Century Diplomacy: A Practitioner's Guide, The Continuum (2011) International Publishing Group 2. Bayne, N., Woolcock, S (2007) The New Economic Diplomacy, Ashgate. 3. Prvulović, V. (2001), Ekonomska diplomatija, Beograd.		

Naziv predmeta: Regionalni razvoj i saradnja		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: VI	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Cilj kolegija: Cilj je da studenti budu upoznati sa najznačajnijim naučnim diskursima o regionalnom razvoju i		

saradnji kao preduslovima mira, prosperiteta i istinske demokratizacije postkonfliktnih društava. Cilj je da se shvati kako su teme regionalizma, regija, regionalnog razvoja i saradnje, u biti, interdisciplinarne teme, i da su one mnogo kompleksnije nego što tradicionalno geografsko ili ekonomsko određenje ovih pojmova pretpostavlja. Kompleksnost regionalnog razvoja i saradnje naročito je izražena na geografskim prostorima bivše Jugoslavije (naročito nakon genocida izvršenog u ratu protiv bosanskohercegovačkog društva i države 1992-1995.), tako da se danas, pri kraju druge dekade 21 stoljeća, konstrukcije nacionalnog, državnog i „regionalnog drugog“ preklapaju sa pitanjima konstrukcije „regionalnih“, „lokalnih“ i „globalnih“ identiteta u konstelacijama novih „postmodernih geografija“ gdje se sena asimetričan i međusobno sukobljen način „prepliću“ „strateški pojmovi“ kao što su „prostori“, „mjesti“, „zone“, „diskursi“, „granice“, „znanje“, „moć“, „središta“;

Sadržaj / struktura predmeta:

- Obrazovanje pojmova o bosanskohercegovačkom društvu i različiti režimi državljanstva nakon raspada Jugoslavije; Jedna Bosna - više antibosanskih narativa;
- Konstrukcija identiteta i „politika razlike“ u kontekstu dinamike znanja/moći – „politika“, političko“ i „nekropolitika“ (Oliver Marchart, Paul Ricoeur, Achille Mbembe); „Geoepistemologija“ (M. Foucault) kao analitika različitih vrsta moći u globalnom i regionalnom kontekstu; Miroljubivi potencijali Bosne; Diskurzivni karakter regionalnog identiteta; Društvena konstrukcija regiona; Regionalizacija kao tehnologija moći/znanja/prostora
- Regionalizacija, regioni, regionalni razvoj i saradnja u kontekstu „nacionalne države“ i u kontekstu „globalizacije“; Izgradnja nacije (nation-building), izgradnja države (state-building) i izgradnja regija (region-building) različiti teorijski pristupi
- Regioni i regionalizacija u kontekstu politike EU - konstrukcija novih (identiteta) evropskih drugih; Drugi, granice i moć; Vanjske i unutarnje granice EU i vanjske granice Bosne i Hercegovine prema susjedima u kontekstu regionalne saradnje i razvoja
- Identitet i granice: antropološki pristup institucijama EU (Abeles, M.),
- Upotreba drugog: „Istok“ u formiranju evropskog identiteta; Stvaranje Evrope: tursko drugo (Iver B. Neumann)
- „Razočarana Evropa“ (Eduardo Lourenco)
- Medijska konstrukcija Zapadnog Balkana i Zapadne Evrope (Predrag Svilar, Mitja Velikonja)

Literatura:

- Boris Buden, Zona prelaska: o kraju postkomunizma, Fabrika knjiga, Edicija Reč, Beograd, 2012.
- Klaus Rot, Od socijalizma do evropske unije, Biblioteka, XX vek, Beograd, 2012.
- Periferije političkog: o afektima, stvarima i zajednicama. Priredile: Jelisaveta Blagojević, Mirijana Stošić, Jovana Timotijević, Fakultet za medije i komunikacije, Univerzitet Singidunum, Beograd 2017.
- Dušan Marinković i Dušan Ristić, Ogledi iz geoepistemologije: prostor – prakse – moć, Mediterran publishing, Novi Sad, 2016.
- Ljubinko Pusić, Sociologija okruženja, Vojvođanska sociološka asocijacija, Mediterran publishing, Novi Sad, 2014. – „Populacija: šta se dešava sa okruženjem kad populacioni časovnik ubrzava ili usporava“? str. 157-188
- Sanja Ivić, Građanstvo Evropske unije: ka postmodernoj koncepciji građanstva? Mediterran publishing, Novi Sad 2014.
- Predrag Svilar, Medijska konstrukcija Zapadnog Balkana, Mediterran Novi Sad, 2011.
- Iver B. Nojman, Upotreba Drugog: „istok“ u formiranju evropskog identiteta, Glasnik, Beograd, 2011.

Naziv predmeta: Sociologija bosanskohercegovačkog društva		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: VI	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Cilj kolegija: Osposobiti studente za znanstveno razumijevanje složene strukture i multilateralnog karaktera bosanskohercegovačkog društva. Prezentirati autentične društveno-ekonomske, kulturno-tradicijske i historijske karakteristike ukupne strukture i fizionomije bosanskohercegovačkog društva; Objasniti «jedinstvo različja» bosanskohercegovačkog društva koje čini autentičan društveno-kulturni i historijski sadržaj.		
Sadržaj / struktura predmeta: *Osnovne karakteristike društveno-historijske sadržajnosti bosanskog društva (multikulturalizam i sinkretizam) *Struktura i dinamika bosanskohercegovačkog društva *Kriptoizacije o nastanku i razvoju bosanskohercegovačkog društva i države *Bosanskohercegovački kontinuitet i fizionomijski diskontinuiteti *Srednjovjekovna Bosna i njeno društvo *Bosansko društvo u vrijeme Osmanske vladavine *Bosanskohercegovačko društvo u vrijeme Austrougarske vladavine *Bosna i Hercegovina, bosansko društvo i jugoslovenske integracije i dezintegracije *Bosna i Hercegovina u savremenoj socijalističkoj Jugoslaviji *Velikodržavne ideologije i bosanskohercegovačko društvo na kraju 20. stoljeća *Stereotipi i predrasude u prezentiranju bošnjačke nacije *Političko pravni poredak BiH danas - Politička tranzicija savremenog bosanskohercegovačkog društva *Ekonomska tranzicija savremenog bosanskohercegovačkog društva - Bosanskohercegovačko društvo i evropske integracije -Bosanskohercegovačko društvo i država u procesu globalizacije		
Literatura: 1. Adib, Dozić, Ogledi o bosanskohercegovačkom društvu, Off-set, Tuzla, 2012. 2. Adib, Dozić, Studije o bošnjaštvu, Off-set, Tuzla, 2012. 3. Babić Anto, Društvo srednjovjekovne bosanske države, Prilozi za istoriju BiH, ANU BiH 1987. 4. Grupa autora, Bosanski duh, Odbor savjetovanja-Bosna i Hercegovina mogućnosti i perspektive razvoja, Sarajevo 1997. 5. Žiga Jusuf, Vrijeme (sve)politike, iluzije savremenog ekologizma, BKZ „Preporod“, Sarajevo, 2012.		

Izborni predmeti

Naziv predmeta: Historija diplomatije		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+0		
Semestar: V	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 0
Cilj kolegija: Osposobiti studente da razumiju pojam, zadatke i značaj historije diplomatije, te posebno da se upoznaju sa osnovnim karakteristikama, prednostima i nedostacima povremene, stalne, klasične, moderne i savremene diplomatije. Studenti treba da znaju historiju diplomatije od povremene do moderne i savremene, kao i diplomatiju Bosne i Hercegovine u svim historijskim periodima. Treba da		

ovladaju osnovnim znanjima o diplomatiji srednjovjekovne bosanske države i njenim osnovnim karakteristikama, zatim da znaju predstavnike iz Bosne i Hercegovine u diplomatiji Osmanlijskog carstva, Austrougarske monarhije, Kraljevine Jugoslavije, SFRJ, da znaju diplomatiju Republike Bosne i Hercegovine (1992-1995), te diplomatiju Bosne i Hercegovine od 1996. do 2018. godine.

Sadržaj / struktura predmeta:

- Predmet i zadatak historije diplomatije;
- Povremena diplomatija (Antička Grčka, Rimsko carstvo, Bizantsko carstvo)
- Stalna diplomatija (Republika Venecija, Milano, Firenca, Đenova, Toskana);
- Klasična diplomatija;
- Moderna diplomatija;
- Savremena diplomatija; Bečka konvencija o diplomatskim odnosima; Funkcije diplomatije; Oblici diplomatije;
- Diplomatski odnosi: Diplomatska predstavništva; Diplomatski predstavnici.
- Diplomacija srednjovjekovne bosanske države;
- Predstavnici iz Bosne i Hercegovine u diplomatiji Osmanlijskog carstva;
- Predstavnici iz Bosne i Hercegovine u diplomatiji Austro-Ugarske monarhije;
- Predstavnici iz Bosne i Hercegovine u Jugoslavenskom odboru, Narodnom vijeću Slovenaca, Hrvata i Srba;
- Predstavnici iz Bosne i Hercegovine u diplomatiji Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca/Jugoslavije; Predstavnici Bosne i Hercegovine u diplomatiji SFRJ.
- Diplomacija Republike Bosne i Hercegovine (1992-1995): Diplomacija u vrijeme referenduma za nezavisnost Republike Bosne i Hercegovine, međunarodnog priznanja i prijema u Organizaciju Ujedinjenih Nacija; Diplomacija Republike Bosne i Hercegovine u vrijeme odbrambenog rata; Mirovne konferencije 1992-1995, Dejtonski mirovni sporazum; Diplomacija Bosne i Hercegovine od 1996. do 2018. godine.

Literatura:

Geofl R. Beridge, Diplomacija, teorija i praksa, Zagreb, 2004.
 Svjetlan Berković, Diplomacija i diplomatska profesija, Zagreb, 2006.
 Sead Omerbegović, Američka politika prema Bosni i Hercegovini, Tuzla, 2004.
 Grupa autora, Istina o Bosni i Hercegovini, Činjenice iz istorije Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 1991.
 Grupa autora, Bosna i Hercegovina od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata, Sarajevo, 1994 i 1998.
 Mustafa Imamović, Historija Bošnjaka, Sarajevo 1997.
 Anđelko Milardović, Zapadni Balkan: pojam, ideje i dokumenti o rekonstrukciji Balkana u procesu globalizacije, Politološko-dokumentacijski centar Zagreb, Osijek-Zagreb-Split, 2000.
 Bosna i Hercegovina i NATO, Atlantska inicijativa, Sarajevo, 2010.
 Sonja Biserko, Bosna i Hercegovina - jezgro velikosrpskog projekta, Beograd, 2006.

Naziv predmeta: Političke stranke i interesne grupe		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+0		
Semestar: V	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 0
Cilj kolegija: Sticanje relevantnih znanja o političkim strankama i njihovom značaju za političko odlučivanje. To je svakako zato što se one zapravo osnivaju radi učešća u vlasti, kao posrednici između građanina – birača i predstavničkog tijela, odnosno vlade. Radi se o organizacijama koje se, već po svojoj vokaciji, u uslovima predstavničke demokratije, bore za osvajanje i vršenje vlasti. Također sticanje relevantnih znanja o interesnim grupama koje predstavljaju asocijacije ljudi koje se formiraju radi promoviranja, zaštite ili realizacije određenih materijalnih, profesionalnih ili sličnih interesa.		

Sadržaj / struktura predmeta:**1. Političke stranke:**

- Nastanak političkih stranaka,
- Vrsta političkih stranaka,
- Definicija političkih stranaka,
- Organizacija političkih stranaka,
- Nivoi organizovanja političkih stranaka,
- Podjela stranaka prema članstvu,
- Program političkih stranaka, funkcija političkih stranaka,
- Unutar stranačka demokratija,
- Finansiranje političkih stranaka,
- Legalizacija (konstitucionalizacija) političkih stranaka.

2. Interesne asocijacije:

- Politička funkcija interesnih grupa,
- Vokacija interesnih grupa,
- Nastanak interesnih grupa,
- Vrsta interesnih grupa,
- Sindikati,
- Ekonomski monopol,
- Povezivanje s vlašću,
- Vojni lobi,
- Humanističke asocijacije,
- Vjerske organizacije.

Literatura:

Safet Halilović, Transformacija političkih stranaka, Sarajevo 2017.

Ćazim Sadiković, Politički sistemi, Sarajevo 2004.

Mustafa Imamović, Pravni položaj i unutrašnje – politički razvitak BiH od 1878.- 1914., Sarajevo 1997.

Naziv predmeta: Bosna i Hercegovina u međunarodnim odnosima		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+15		
Semestar: VI	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: Osposobiti studente da razumiju značaj poznavanja međunarodnih odnosa i s tim uvezi Bosne i Hercegovine u međunarodnim odnosima. Da znaju položaj Bosne i Hercegovine u međunarodnim odnosima do 1992. godine, od 1992. do 1995. godine, te od 1995. do danas. Da znaju odnose Bosne i Hercegovine sa Ujedinjenim nacijama, Evropskom unijom, NATO paktom, SAD, sa finansijskim i drugim institucijama.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Zadaci izučavanja predmeta Bosna i Hercegovina u međunarodnim odnosima; - Bosna i Hercegovina u međunarodnim odnosima do 1992. godine; - Republika Bosna i Hercegovina u međunarodnim odnosima od 1992. do 1995. godine; - Bosna i Hercegovina u međunarodnim odnosima od 1995. do danas: Bosna i Hercegovina i Ujedinjene nacije, Bosna i Hercegovina i Evropska unija, Bosna i Hercegovina i NATO pakt, Bosna i Hercegovina i SAD, Bosna i Hercegovina i međunarodne finansijske institucije, Bosna i Hercegovina i druge međunarodne organizacije.		
Literatura:		

Geoff R. Berridge, Diplomacija, teorija i praksa, Zagreb, 2004.
 Svjetlan Berković, Diplomacija i diplomatska profesija, Zagreb, 2006.
 Sead Omerbegović, Američka politika prema Bosni i Hercegovini, Tuzla, 2004.
 Grupa autora, Istina o Bosni i Hercegovini, Činjenice iz istorije Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 1991.
 Grupa autora, Bosna i Hercegovina od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata, Sarajevo, 1994 i 1998.
 Anđelko Milardović, Zapadni Balkan: pojam, ideje i dokumenti o rekonstrukciji Balkana u procesu globalizacije, Politološko-dokumentacijski centar Zagreb, Osijek-Zagreb-Split, 2000.
 Grupa autora, Bosna i Hercegovina na putu ka modernoj državi: perspektive i prepreke, Sarajevo, 2004.
 Grupa autora, Bosna i Hercegovina i NATO, Atlantska inicijativa, Sarajevo, 2010.
 Sonja Biserko, Bosna i Hercegovina - jezgro velikosrpskog projekta, Beograd, 2006.

Naziv predmeta: Diplomatsko i konzularno pravo		ECTS
		3
Ukupan broj sati u semestru: 30+15		
Semestar: VI	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: Cilj kursa: Da studenti upoznaju i da usvoje temeljna znanja u vezi sa razvojem i funkcijama diplomatije, te sa pravnim dokumentima kojima se regulira diplomatija.		
Sadržaj / struktura predmeta: 1.Etimologija i značenje 2. Razvoj diplomatije 3. Razvoj konzularnih misija 4. Diplomatske i konzularne funkcije 5. Umijeće pregovaranja: pretpregovaranje, pregovori za "okruglim stolom", diplomatski tempo, sklapanje sporazuma 6. Oblici diplomatije: bilateralna diplomatija-konvencionalna, bilateralna diplomatija-nekonvencionalna, multilateralna diplomatija, pregovaranje na samitu, posredovanje 7. Prava i obaveze diplomatskih i konzularnih predstavnika; privilegije i imuniteti.		
Literatura: 1. Berridge, Geoff R. (2007.) Diplomacija: teorija i praksa, Zagreb: Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu 2. Lapenda, Stjepan (2007.) Diplomacija: načela i funkcije, Split: Redak 3. Pašić, Mirza (2008) Diplomacija, Sarajevo: Šahinpašić		

ČETVRTA (IV) GODINA

Obavezni predmeti

Naziv predmeta: Međunarodni politički odnosi		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 60+15		
Semestar: VII	Predavanja: 4	Vježbe (A+L) : 1+0
Cilj kolegija: - Ovladavanje temeljnim pojmovima nauke o međunarodnim odnosima - Razvijanje sposobnosti analize djelovanja subjekata međunarodnih odnosa		

Sadržaj / struktura predmeta:

1. Nastanak i razvoj nauke o međunarodnim odnosima;
2. Predmet nauke o međunarodnim odnosima;
3. Faktori međunarodnih odnosa: geografski, prirodni, demografski, ekonomski, pravni, tehnološki, vojni, nacionalni;
4. Subjekti međunarodnih odnosa: države, međunarodne organizacije, međunarodne privredne organizacije, pokreti, crkve, nacije, grupe ljudi, pojedinac kao subjekt međunarodnih odnosa;
5. Međunarodna zajednica: pojam, struktura međunarodne zajednice, mjesto država u strukturi međunarodne zajednice, koncentracija i dekoncentracija sile;
6. Djelatnosti država u međunarodnim odnosima: aktivnosti država, nacionalna sigurnost država, savezi država;
7. Načini i sredstva općenja u međunarodnim odnosima: diplomatija, međunarodno javno mišljenje, ekonomski instrumenti vanjske politike, vojni instrumenti u međunarodnim odnosima;
8. Tipovi međunarodnih odnosa: ravnoteža snaga, miroljubiva aktivna koegzistencija.

Literatura:

Vukadinović, Radovan (1998.) Međunarodni politički odnosi, Zagreb: Barbat
 Popović, Petar (2014.) Kriza međunarodnog poretka 21. stoljeća, Zagreb: Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske

Naziv predmeta: Međunarodno krivično pravo		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 60+15		
Semestar: VII	Predavanja: 4	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: - Upoznati studente sa osnovnim pojmovima nauke Međunarodnog krivičnog prava - Razviti kod studenata sposobnost analitičkog razumijevanja i kritičke opservacije pojedinih pitanja iz oblasti Međunarodnog krivičnog prava		
Sadržaj / struktura predmeta: Pojam, izvori i važenje normi međunarodnog prava ; Historijski razvoj međunarodnog krivičnog prava ; Načela međunarodnog krivičnog prava; Savremena učenja o međunarodnom krivičnom pravu; Krivična djela po međunarodnom pravu; Krivičnopravna odgovornost po međunarodnom pravu; Krivičnopravne sankcije prema međunarodnom pravu; Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju i drugi ad hoc sudovi; Stalni međunarodni krivični sud (ICC); Mješoviti (hibridni) krivični sudovi Međunarodna pravna pomoć u krivičnim stvarima: Izvršenje sankcija u međunarodnom pravu;		
Literatura: 1. Petrović, B., Jovašević, D., (2007.) Međunarodno krivično pravo, Pravni fakultet, Sarajevo 2. Simović, M et al., (2013.) Međunarodno krivično pravo, Pravni fakultet, I. Sarajevo		

Naziv predmeta: Kontinentalne geopolitike		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 60+15		
Semestar: VII	Predavanja: 4	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: Da studenti steknu temeljna znanja u vezi sa predmetom geopolitike		
Sadržaj / struktura predmeta: 1. Pojam i značenje 2. Razvoj klasične geopolitike 4. Srednji istok i Afrika Identiteti i raznolikosti Afrike i Srednjeg istoka strateško nadmetanje i geopolitiki problemi u Africi 5. Sjeverna i južna Amerika istorije američkih naroda SAD i centri moći u Latinskoj Americi geopolitika i geoekonomija Latinske Amerike geopolitičko i geoekonomsko pojavljivanje američke supersile 6. Azija Kina Indija		
Literatura: 1. Avijucki, Vjačeslav (2009.) Kontinentalne geopolitike, Beograd: Clio 2. Bžežinski, Zbinjev (2001.) Velika šahovska tabla, Banja Luka: Romanov 3. Kissinger, Henry (2015.) Svjetski poredak, Zagreb: Školska knjiga		

Naziv predmeta: Društveni pokreti i migracije		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: VII	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0
Cilj kolegija: Ciljevi predmeta Sociologija migracija su da se studentima omogući da primijene racionalni sociološki pristup, to jest konceptualna, analitička i metodološka sredstva, a prije svega pristupe i spoznaje iz domena sociologije globalizacije, sociologije genocida i sociologije bosanskohercegovačkog društva i upotrebe ih za samostalnu kritičku analizu i promišljanje drugih društvenih i sociopatoloških fenomena koji su povezani sa migracijama kao globalim fenomenom 21. stoljeća. Cilj je prije svega potaknuti studente za razvijanje i oblikovanje preciznog bosanskohercegovačkog terminološkog aparata za razumijevanje karaktera i opise globalnih, regionalnih i lokalnih migracija, kao i za racionalne opise ukupnih demografskih promjena koje se događaju u bosanskohercegovačkom društvu i transnacionalnom okruženju, a koje nastaju pod utjecajem različitih tipova migracija, uključujući i razumijevanje posljedica prisilnih, ratnih i postratnih migracija.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Teorijski pristupi migracijama (klasični i savremeni pristupi; teorija ovisnosti, teorija svjetskog sistema, teorija enklava, ekološka teorija, nova klasa prekarija, kapitalizam katastrofe, prisilno premještanje stanovništva u funkciji stvaranja „etnički čistih teritorija“ kao posljedica „normaliziranja“ prisilnog apliciranja velikodržavnih predatorskih projekata „humanog preseljavanja naroda“ - postmodernizacija ljudskih prava nakon genocida itd. - Ideologija, politika i genocid kao izvor prisilnih migracija		

- Globalizacija međunarodnih migracija
- Razvoj zajedničke imigracijske politike EU
- Ekonomska globalizacija i migracijski tokovi na Balkanu i vanjskim granicama EU
- Trgovina ljudima kao posljedica masovnih migracija
- Izbjeglički tokovi u bosanskohercegovačkom transnacionalnom okruženju
- Međunarodne institucije za migracije
- Nova klasa prekarijata i „politike straha“ od migranata
- Promjene u okolišu i ljudske migracije

Literatura:

- Senadin Lavić, Zaborav razlike: Bosanski prekarijat, „bolonjski univerzitet“ i medijski cinizam, Sarajevo, 2018. (str. 6-19)
- Sudes Mishra, „Progonstvo“, u Budućnost znanja i kulture (priredili Vinay Lal i Ashis Nandy), Clio, Beograd, 2012. (str. 13-26, 255-260)
- Senad Agić, Imigracija i asimilacija: iskustvo bosanskih muslimana u Chicagu, Connectum, Sarajevo, 2010. (str. 53-71)
- Mahmutović Mirsad, Džemati Bošnjaka u dijaspori, Rijaset IZ-e u Bosni i Hercegovini - Ured za bošnjačku dijasporu, Sarajevo, 2003. (str. 5-24)
- Bartol Letica i Slaven Letica, Postmoderna i genocid u Bosni: „Etničko čišćenje“ velika prevara našeg doba, Zagreb, 1997. (str. 7-41)
- Milan Mesić i Drago Župarić, „Promjene u okolišu i ljudske migracije“, Migracijske i etničke teme, God 30, prosinac 2014., broj 3 (str. 331- 354)
- Bašić, G., Delić., Z. „Ideologija, politika i genocid kao izvor prisilnih migracija“, In Sead Berberović (ed.) Zbornik radova Simpozija Migracije Stanovništva – fenomen izbjeglištva (pp. 37-56) Zagreb: Bosniak National Commun

Naziv predmeta: Metodologija istraživanja društvenih pojava		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: VII	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Ciljevi kolegija: Osnovni cilj predmeta jeste da se studenti, u skladu sa obaveznom, preporučenom (ili/i dodatnom preporučenom literaturom), te u skladu sa znanstvenom metodološkom praksom u društvenim istraživanjima osposobe za metodološki ispravna, valjana, pouzdana i društveno odgovorna timska i samostalna sociološka istraživanja relevantnih političkih, ekonomskih, kulturnih i svih drugih društvenih pojava.		
Sadržaj / struktura predmeta: Uvođenje u bitna svojstva društvene znanosti i znanstveno-istraživačke djelatnosti u društvenim znanostima. Osnovne epistemološko-metodološke koncepcije istraživanja; teorija i praksa u društvenim istraživanjima; Metodologija u udžbenicima sociologije; Kvantitativna, kvalitativna, miks, karakteristike znanstvene metode („objektivnost“, pouzdanost, preciznost, sistematičnost i općenitost). Podjela znanstvenih metoda: induktivna, deduktivna, analiza, sinteze, metoda apstrakcije i konkretizacije, generalizacije i specijalizacije, dokazivanja i opovrgavanja, klasifikacije, deskripcije, komparacije, matematičko-statistička, upotreba historiografskih podataka, aksiomska, metoda idealnih tipova, studija slučaja, anketa, intervju, test, posmatranje, metod brojanja, metoda mjerenja, Delfi-metoda. Primjena specijaliziranih kompjuterskih programa u društveno-znanstvenim istraživanjima Postupak znanstvenog istraživanja: Identifikacija i formulacija problema istraživanja, postavljanje hipoteza, izbor metoda za prikupljanje podataka, prikupljanje podataka, interpretacija i obrada,		

predočavanje rezultata, Upoznavanje s i nacrtima istraživanja, citiranje literature, harvardsko-američki sistem citiranja i fusnota. Ilustracije u tekstu (tabele, grafikoni, crteži, mape, fotografije, sheme, slike...). Jezičko-stilska i terminološka obrada rukopisa. Lektura i korektura. Recenzija, prikazi, osvrti itd.

Literatura:

Bent Flajber, Šta mogu društvene nauke, Službeni glasnik, Beograd, 2012.

Aleksandar Halmi, Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima, Naklada Slap, 2005.

Karla Viling, Kvalitativna istraživanja u psihologiji, Clio, Beograd (Novi Sad: Arprint)

Lavić, Senadin, Metodološke rasprave, Fakultet političkih nauka, Sarajevo, 2014.

Kuba, L. Koking, Dž. Metodologija izrade naučnog teksta, CID, Podgorica, 2003.

-Boeglin M. Akademsko pisanje korak po korak: od haosa ideja do strukturisanog teksta, Akademski knjiga, Novi Sad, 2010.

Kleut, M. Naučno delo od istraživanja do štampe, Akademski knjiga, Novi Sad, 2010.

Vujević, M. Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Informator, Zagreb, VI. dopunjeno izdanje, 2002.

Mesihović, N. Uvod u metodologiju društvenih nauka, Sarajevo, 2003.

Mejovšek, M. Metode znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima, SLAP, Zagreb, 2007. godine

Elster, J. Kako objasniti društveno ponašanje, Službeni glasnik, Beograd, 2014

Naziv predmeta: Diplomatski protokol		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: VIII	Predavanja: 3	Vježbe (A+L) : 2+0
Cilj kolegija:		
Unaprijediti znanje o pojmovima i tipovima protokola normama pravilima diplomatskog protokola.		
Sadržaj / struktura predmeta:		
Diplomacija i diplomati (Ceremonijal i diplomacija, Diplomati, Početak i svršetak diplomatske misije, Diplomatske povlastice i imuniteti, Konzuli) / Diplomatski protokol i pravila uljudnog ponašanja (Počasti i službeno pravo prvenstva, Pravila prvenstva u pojedinim državama, Svečanosti, strani državljani i državni praznici, Primanja-Naslovi-Posjetnice, Svečana odjeća i odlikovanja) / Diplomatsko zanimanje (Pregovaranje na međunarodnim skupovima (konferencijama), Diplomatsko dopisivanje, Međunarodni sporazumi) / Međunarodne organizacije i međunarodni dužnosnici (Međunarodne organizacije, Međunarodni dužnosnici, Zakonski položaj međunarodnih organizacija u nekim zemljama: ustrojstvo određenih organizacija.		
Literatura:		
J. R. Wood, J. Serres, Diplomatski ceremonijal i protokol		
M. Mikolić, Diplomatski protokol		

Naziv predmeta: Kulturna diplomatija		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: VIII	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Cilj kolegija:		
Sticanje relevantnih znanja o značaju kulturne diplomatije kao stožera javne diplomatije jer upravo u kulturnim, obrazovnim i naučnim aktivnostima neka nacija ima svoje najbolje predstavljanje. U svojoj		

osnovi modul predstavlja svojevrsnu historiju ove, kako je mnogi teoretičari nazivaju 'mekane sile' koja komunicira ključne aspekte vrijednosti jedne nacije. Istovremeno, ovaj modul ima za cilj i pojačanje senzibiliteta prema trendovima u nauci i tehnologiji koji predstavljaju sve značajniji faktor u uspješnoj implementaciji međunarodnih sporazuma jedne zemlje.

Sadržaj / struktura predmeta:

1. Šta je kulturna diplomatija? Određenje pojma,
2. Osnovne karakteristike uspješnih inicijativa kulturne diplomatije,
3. Kratak historijski pregled: 18. i 19. stoljeće: Francuska, Velika Britanija, SAD,
4. Kulturna diplomatija u 21. stoljeću: Globalizacija i kulturna diplomatija nakon 11. septembra;
5. Značaj nauke za međunarodne odnose: pitanja transfera tehnologija, razmjena rezultata naučnih istraživanja u prevenciji globalnih epidemija, uništenja okoliša, elektronskih kriminalnih djela i novih oružja masovnog uništenja; Neke forme institucionalne umreženosti: Svjetska trgovinska organizacija – Radna grupa za trgovinu i tehnološki transfer; UNCTAD, ECOSOC, UNCSTD;
6. Međunarodni kulturni odnosi – komparativna analiza: Australija, Austrija, Kanada, Francuska, Japan, Holandija, Singapur, Švedska, Velika Britanija i SAD;
7. Bosna i Hercegovina i kulturna diplomatija: analiza i perspektive;

Literatura:

1. Bound, K., Briggs, R., Holden, J., Cultural Diplomacy, Demos, 2007.
2. Francois, Chaubet, Laurent Martin, Međunarodni kulturni odnosi, CLIO; Beograd, 2014.,

Naziv predmeta: Vanjska politika Bosne i Hercegovine		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: VIII	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Cilj kolegija: Upoznati studente sa osnovnim teorijsko-praktičnim znanjem iz oblasti vanjske politike, institucijama koje provode vanjsku politiku, determinantama vanjske politike, izazovima i slabostima vanjske politike BiH.		
Sadržaj / struktura predmeta: Teorijski okvir vanjske politike, Modeli i teorije vanjske politike; Definicije vanjske politike; Historijsko-politički kontekst vanjske politike; Determinantama vanjske politike Ustav BiH; Predsjedništvo BiH; Institucije u BiH koje provode vanjsku politiku BiH Temeljna načela vanjske politike prema smjernicama Predsjedništva BiH, Glavni prioriteti vanjske politike BiH; Osnovni pravci i aktivnosti vanjske politike BiH bilateralne prirode; Osnovni pravci i aktivnosti vanjske politike multilateralne prirode; Zaštita interesa državljana BiH u inozemstvu; Nova BiH vanjska politika;		
Literatura: 1. Amer Kapetanović; Vanjska politika BiH 2. Adis Arapović; Vanjska politika BiH: determinante i perspektive; 3. Nataša Beširević; Vanjska politika Europske unije i Zapadni Balkan; 4. Safet Halilović; Evropske integracije i Bosna i Hercegovina;		

Naziv predmeta: Vanjska politika Evropske unije		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 60+15		
Semestar: VIII	Predavanja: 4	Vježbe (A+L): 1+0
Cilj kolegija: Da studenti steknu temeljna znanja u vezi sa vanjskom politikom EU		
Sadržaj / struktura predmeta: 1. Razvoj zajedničke vanjske i sigurnosne politike Postepenost u razvoju evropske političke saradnje Jedinstveni evropski akt Ugovor iz Maastrichta Ugovor iz Amsterdama Ugovor iz Nice Nastojanja na izradi Ustava za Evropu 2. Učesnici vanjske i sigurnosne politike na evropskeom nivou 3. Saradnja EU sa ostalim subjektima međunarodne politike		
Literatura: 1. Janjević, Milutin (2007) Spoljna politika Evropskeunije, Beograd: Službeni glasnik		

Naziv predmeta: Teorije i prakse diplomatije		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 45+30		
Semestar: VIII	Predavanja: 3	Vježbe (A+L): 2+0
Ciljevi kolegija: Predstaviti ulogu diplomatije u međunarodnim odnosima kao i specifična međunarodno prihvaćena pravila i načine funkcioniranja diplomatskog ophođenja između aktera na međunarodnoj sceni.		
Sadržaj / struktura predmeta: Funkcije diplomacije, obilježja diplomacije, nastanak diplomacije - Vanjskopolitičko i diplomatsko predstavljanje države; - Ministarstvo vanjskih poslova; - Funkcije bilateralne diplomatije; - Diplomatsko i konzularno pravo; - Konzularni poslovi – funkcije i organizacija; - Multilateralna diplomatija – karakteristike i funkcije; - Diplomatska komunikacija; - Diplomatski protokol - Diplomacija kao vještina i profesija; - Diplomacija kao način rješavanja sukoba;		
Literatura: 1. S. Berković (2006): Diplomacija i diplomatska profesija, Zagreb; 2. S. Halilović (2013): Evropske integracije i Bosna i Hercegovina, Sarajevo; 3. Berridge G.R. (2004): Diplomacija, teorija i praksa, Zagreb;		